

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Diplomová práce

**Dopad dotačního programu LEADER v území Místní
akční skupiny Království – Jestřebí hory, o.p.s.**

Bc. Kateřina Valdová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kateřina Valdová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Dopad dotačního programu LEADER v území Místní akční skupiny Království – Jestřebí hory, o.p.s.

Název anglicky

The impact of the program LEADER in the region of LAG Království – Jestřebí hory, o.p.s.

Cíle práce

Hlavním cílem práce je návrh postupu při nastavení indikátorů do dalšího programového období. Dílčími cíli je zhodnocení dopadu činnosti místní akční skupiny v území, kde působí, tj. na katastru 24 obcí, a to prostřednictvím vyhodnocení monitorovacích indikátorů nastavených v roce 2009 při tvorbě prvního strategického plánu, dále sepsání literární rešerše.

Metodika

Na základě studia odborné literatury bude sestavena teoretická část, která se bude věnovat dvěma oblastem, a to problematice místních akčních skupin a programu LEADER obecně a druhou oblastí bude teorie tvorby indikátorů pro monitoring v rámci realizovaných projektů a jejich nastavení pro organizaci. V obou částech budou v literární rešerši vymezené i základní pojmy.

Empirická část bude věnována analýze sesbíraných dat, které se budou týkat projektů podpořených, resp. podaných, do dotačního programu LEADER v rámci území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s., a také vyhodnocení jejich dopadů v území. Ten by měl být zaznamenán v rámci monitorovacích indikátorů, které si MAS v rámci plánování své strategie v roce 2009 nastavila. Porovnání prvotně nastavených indikátorů s tím, jak reálně byly naplněny, by mělo vyústit do závěrečného návrhu, jak postupovat při nastavení indikátorů do dalšího programového období.

Doporučený obsah:

1. Úvod, 2. Cíl práce a metodika, 3. Literární rešerše, 4. Vlastní zpracování, 5. Závěr, 6. Použitá literatura, 7. Přílohy.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Místní akční skupina, LEADER, rozvoj venkova, monitoring, indikátory

Doporučené zdroje informací

- BARKER, S. COLE, R. Projektový management pro praxi. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2838-4.
- ČEPELKA, O. MAS v roce 5. Tíma Liberec, s. r. o., 2008. bez ISBN
- LOJDA, Jan. Manažerské dovednosti. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 182 s. ISBN 978-80-247-3902-1.
- Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor Rámce podpory Společenství, Evaluační jednotka strukturálních fondů. Zásady tvorby indikátorů pro monitoring a evaluaci. Praha, 2006. bez ISBN
- PELCL, P. Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice ; zpráva z výzkumného projektu 2007-2008. Plzeň: Centrum pro komunitní práci, 2008. ISBN 978-80-86902-74-6.
- Strategický plán LEADER "Budujeme region se společnou budoucností", 2011. Dostupné na www.kjh.cz
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje v území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s. 2015. Interní dokument, pracovní verze
- ŠILHÁNOVÁ V. a kol. Jak sledovat indikátory udržitelného rozvoje na místní úrovni? Hradec Králové: Civitas per populi, 2010. ISBN 978-809-0467-132.
- VITURKA, M. Teoreticko-metodologická východiska hodnocení programů podpory regionálního rozvoje. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3639-7.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavel Pánek

Garantující pracoviště

Katedra řízení

Elektronicky schváleno dne 12. 2. 2016

prof. Ing. Ivana Tichá, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 17. 2. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „**Dopad dotačního programu LEADER v území Místní akční skupiny Království – Jestřebí hory, o.p.s.**“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Pavlu Pánkovi za odborné vedení mé diplomové práce a mému pracovnímu kolektivu za trpělivost, kterou museli projevit při jejím dokončování.

Dopad dotačního programu LEADER v území Místní akční skupiny Království – Jestřebí hory, o.p.s.

Souhrn

Diplomová práce v první části shrnuje na jedné straně teoretické znalosti o místních akčních skupinách, jejich fungování, strategických dokumentech a projektovém řízení v rámci životního cyklu projektů v MAS. Na straně druhé pak uvádí teorii týkající se monitoringu projektů, monitorovacích indikátorů a nastavování jejich vstupních a výstupních hodnot. Druhá, praktická část práce má také dvě zaměření. První část vychází z dat sesbíraných při monitoringu projektů v Místní akční skupině Království – Jestřebí hory, o.p.s. Data se týkají především naplnění monitorovacích indikátorů během minulého programového období 2007–2013 a shrnuty jsou pak v doporučení pro programové období nové. Programové období 2014–2020 přineslo do MAS jinou metodiku nastavování indikátorů, která je v praktické části také rozpracována včetně omezení, na která se musí MAS připravit. Praktická část práce je ukončena okomentováním nastavených hodnot a jejich reálnou možností naplnění. Celou práci pak shrnuje závěr, ve kterém autorka uvádí doporučení a podněty pro další nastavování nebo případnou evaluaci monitorovacích indikátorů.

Klíčová slova

místní akční skupina, LEADER, rozvoj venkova, monitoring, monitorovací indikátory, Národní číselník indikátorů, projekt, dotace, operační programy

The impact of the program LEADER in the region of LAG Království – Jestřebí hory, o.p.s.

Summary

First part of this theses deals with theoretical knowledge about local action group (LAG), their way of functioning, strategical documents and project management within the life cycle of LAG projects. On the other hand it introduces a theory about monitoring project, monitoring indicators and setting their in and out values. Second, practical, part of two theses has also two spectrums. First part alleges from data collected during monitoring projects in LAG Království – Jestřebí hory o.p.s. Data are focused at most on fulfilling monitoring indicators during last program period in between 2007–2013 and they are summed up as a recommendation for the new programming period. Programming period 2014–2020 has so far introduced a new method of setting up indicators, which is also described in this theses, including the restrictions that LAG has to deal with. Practical part is ended by commentary on setted values and their actual possibility of fullfillment in real life. The entire theses ends the final summery in which the author states her own reccomendations and tips regarding the setting or evaluation of monitoring indicators.

Keywords

local action group, LEADER, rural development strategy, monitoring, project, grant, operational program, monitoring indicators

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	12
3	Literární rešerše	13
3.1	Místní akční skupiny a rozvoj venkova	13
3.1.1	Co je to místní akční skupina.....	13
3.1.2	Historie MAS v evropském kontextu	14
3.1.3	LEADER – metoda a dotační program pro podporu venkova.....	15
3.1.4	Projektové řízení v rámci projektů podpořených přes místní akční skupiny. 16	
3.1.5	Strategie místních akčních skupin v programovém období 2007–2013.....	20
3.1.6	Strategie MAS v programovém období 2014–2020.....	22
3.2	Monitorovací indikátory	23
3.2.1	Typologie indikátorů.....	23
3.2.2	Nastavování monitorovacích indikátorů v MAS	24
3.2.3	Monitorovací indikátory ve strategiích MAS v programovém období 2007–2013	27
3.3	Programové období 2014–2020 a strategie MAS.....	28
3.3.1	Podpora v rámci Operačních programů z hlediska MAS	29
3.4	Operační programy a jejich indikátory nastavené pro MAS	32
3.4.1	Operační program Zaměstnanost	32
3.4.1.1	Indikátory v Operačním programu Zaměstnanost.....	33
3.4.2	Integrovaný regionální operační program.....	36
3.4.2.1	Monitorovací indikátory v IROP.....	37
3.4.3	Program rozvoje venkova	38
3.4.3.1	Monitorovací indikátory v PRV	39
4	Vlastní zpracování	41
4.1	Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s.	41

4.1.1	Základní charakteristika.....	41
4.1.2	Strategický dokument MAS (Strategický plán LEADER).....	43
4.1.2.1	Fiche a jejich naplnění ve strategii MAS KJH, o.p.s. 2007–2013.....	44
4.1.2.2	Monitorovací indikátory v SPL.....	46
4.1.2.3	Celkové zhodnocení nastavení monitorovacích indikátorů.....	56
4.1.3	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2014–2020	58
4.1.3.1	Nastavování indikátorů v IROP.....	59
4.1.3.2	Nastavování indikátorů v OPZ.....	67
4.1.3.3	Nastavování indikátorů v PRV.....	72
4.1.3.4	Celkové zhodnocení nastavení monitorovacích indikátorů.....	81
5	Závěr.....	82
6	Seznam zkratk, obrázků, grafů a tabulek	84
6.1	Seznam zkratk.....	84
6.2	Seznam obrázků.....	85
6.3	Seznam grafů	85
6.4	Seznam tabulek.....	86
7	Seznam použitých informačních zdrojů	88
7.1	Knižní publikace.....	88
7.2	Bakalářské práce, Diplomové práce a Závěrečné práce kurzu Celoživotního vzdělávání	88
7.3	Dokumenty publikované na internetu.....	89
7.4	Ostatní.....	94
8	Přílohy	95

1 Úvod

Problematika naplňování indikátorů je nejen v rámci místních akčních skupin aktuální téma. Týká se všech dotací, které jsou v dnešní době stále více využívané, a každý poskytovatel dotace také dbá na to, aby dotace byla účelně a hospodárně využita. K takovému vyhodnocení slouží právě monitorovací indikátory.

V nejrůznějších operačních programech se můžeme setkat i s různými druhy indikátorů a také s jejich různorodým nastavením. Indikátory se na sebe mohou vázat, jeden může podmiňovat druhý a naplněním jednoho se může naplnit i jiný. Zároveň lze ale indikátory nenaplnit do stanovené výše nebo je nenaplnit vůbec.

Správné definování výstupní hodnoty indikátorů může v některých případech i ovlivnit konečnou výši finanční podpory. Určení vstupních a výstupních hodnot by mělo vycházet z reálného definování cílů projektu; v případě místních akčních skupin (MAS) pak z opravdové znalosti území a také znalosti jeho potřeb. Pro samotné fungování místních akčních skupin je znalost území velmi podstatná, je to nedílnou vlastností MAS, protože ona sama by měla vznikat metodou „bottom – up“, tedy definováním z území, z potřeb jeho obyvatel.

Místní akční skupiny v minulém programovém období nastavovaly indikátory ke svým Strategickým plánům LEADER podle nařízení Ministerstva zemědělství, které bylo v tu chvíli poměrně benevolentní a dávalo při nastavování volnou ruku – určovalo pouze počet indikátorů a ne jejich typ ani druh. V aktuálním programovém období jsou už MAS mnohem více svázány pravidly jednotlivých operačních programů, ze kterých mohou pro své území čerpat finance. Kromě toho, že každý operační program (v nejširší míře mohou MAS čerpat z Programu rozvoje venkova – PRV, Operačního programu Zaměstnanost – OPZ, Integrovaného regionálního operačního programu – IROP a Operačního programu Životní prostředí – OPŽP) má jinou metodiku pro nastavování indikátorů, některé programy je určily předem a přímo je přiřadily k jednotlivým opatřením, resp. fichím v PRV; některé indikátory jsou naopak určeny pouze počtem a druhem a jinak MAS příliš neomezují.

Konečné vyhodnocení naplnění indikátorů budou MAS provádět při evaluaci v roce 2018 a také na konci programového období v roce 2023. Zatím se předpokládá, že v roce 2018 bude nastavené výstupní hodnoty indikátorů možné změnit; především proto, že

MAS doposud nemají zkušenosti s čerpáním financí z jiných zdrojů než z PRV a proto je možné, že absorpční kapacitu území správně neodhadly nebo nedokázaly určit s ohledem na dostupnost dat. Je ale také možné, že hodnoty již změnit nepůjde, a mohlo by to v některých případech znamenat, že by řídicí orgány jednotlivých operačních programů mohly přistoupit ke krácení alokovaných částek. To by pro všechny MAS znamenalo ztrátu důvěry ve svých územích a další snížení čerpání z jejich prostředků. Vzhledem k uvedenému se v jednotlivých vyjednávacích týmech operačních programů na „změkčení“ pravidel stále pracuje.

Reálné nastavení výstupních hodnot indikátorů a indikátorů samotných je v tomto programovém období jedním z klíčových procesů, kterými MAS procházejí při tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) svého území, a proto i toto nastavení může být podmínkou pro možnost čerpání finančních prostředků do venkovského prostoru.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem práce je návrh postupu při nastavení monitorovacích indikátorů pro další programové období 2014–2020. Dílčími cíli diplomové práce je v první řadě zhodnocení dopadu činnosti Místní akční skupiny Království – Jestřebí hory, o.p.s., v území, kde působí, tj. na katastru 24 obcí, a to prostřednictvím vyhodnocení monitorovacích indikátorů nastavených v roce 2009 při tvorbě prvního strategického plánu LEADER „Budujeme region se společnou budoucností“, a dále sepsání literární rešerše.

První fází tvorby diplomové práce je studium odborné literatury a dostupných zdrojů k místním akčním skupinám, jejich organizaci práce, projektovému řízení v MAS a také k metodě LEADER. Druhá část literární rešerše se týká studia teorie a materiálů vztahujících se k monitorovacím indikátorům, nastavování jejich vstupní a výstupní hodnoty a také monitoringu a vyhodnocení naplnění strategie s ohledem na naplnění indikátorů.

Praktická část práce je věnována především analýze dat, sesbíraných v rámci ex-post vyhodnocení dotačního programu LEADER v území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s. Data v té chvíli poslouží k vyhodnocení dopadu přes MAS realizovaných projektů v území dvaceti čtyř obcí v ORP Trutnov, Dvůr Králové nad Labem a Vrchlabí a jejich dopad bude určený podle naplnění nebo nenaplnění monitorovacích indikátorů. V rámci analýzy minulého programového období 2007–2013 jsou také vyhodnoceny jednotlivé monitorovací indikátory, jejich zařazení do strategie a také to, zda odpovídaly reálným potřebám území. V praktické části dojde k představení i indikátory pro aktuální programové období a to, jak se v jejich nastavování odrazily monitorovací indikátory z období minulého.

Finálním závěrem je pak doporučení pro organizaci, jak postupovat při nastavování indikátorů pro dotační programy plynoucí přes MAS. Ty vycházejí z výše uvedené analýzy dopadu programu LEADER a také z vlastní praxe autorky.

3 Literární rešerše

3.1 Místní akční skupiny a rozvoj venkova

3.1.1 Co je to místní akční skupina

Fungování místních akčních skupin je založeno na přímé spolupráci jednotlivých skupin, které fungují ve venkovských regionech. Jedná se o neformální partnerství veřejného, neziskového a soukromého sektoru. Samotné místní akční skupiny jsou ve svém základu neformálními sdruženími. Název „místní akční skupina“ je doslovný překlad z anglického „Local action group“. Oficiální používaná zkratka je MAS, v angličtině pak LAG (local action group), např. v polštině pak LGD (Lokalna Grupa Działania).

Vzhledem k výše zmíněné neformálnosti skupin zaštiťuje všechny MAS některá z forem neziskových organizací. V roce 2016 je většina MAS občanské sdružení, resp. zapsaný spolek, ostatní MAS jsou obecně prospěšné společnosti, některé z prvních založených jsou i zájmová sdružení právnických osob. Zkratka právní subjektivity se běžně stává součástí názvu MAS (např. oficiální název MAS: Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s., nebo MAS Stolové hory, z.s.)¹.

Místní akční skupiny pokrývají území jednotlivých krajů, mohou je přesahovat, nesmí se navzájem překrývat a každý subjekt může být partnerem (členem) pouze jedné MAS. Zde narážíme na rozdílnost oproti Dobrovolným svazkům obcí (DSO), kde členství není omezeno počtem, a obce tak mohou čerpat např. finanční prostředky z více svazků. MAS se tak jeví jako „více spravedlivá“. Místní akční skupiny pokrývají venkovský prostor, jejich součástí nemohou být města s více než 25 000 obyvateli².

Základním kamenem fungování každé MAS byl v programovém období 2007–2013 Strategický plán LEADER – plán rozvoje území místní akční skupiny, který procházel schválením všemi členy (partnery) MAS, tj. valným shromážděním nebo valnou hromadou MAS. Na další programové období 2014–2020 chystají MAS nové strategické dokumenty – Strategie komunitně vedeného místního rozvoje³.

¹ Národní síť místních akčních skupin ČR. *Databáze MAS*. [online].

² Ministerstvo zemědělství ČR. *Příručka programu LEADER*, s. 3.

³ Národní síť místních akčních skupin ČR. *Místní akční skupiny v období 2014–2020*. [online].

3.1.2 Historie MAS v evropském kontextu

Co se týká historie místních akčních skupin – první impulzy pro vznikání místních akčních skupin v celé Evropě byly dány Evropskou unií během roku 1991. Postupně docházelo ke schůzkám zástupců MAS z celé Evropy a v České republice se poprvé zástupci setkali v roce 1999. O tři roky později, v roce 2002, vznikají v ČR první místní akční skupiny⁴. V roce 2004 následovala pardubická konference k evropskému programu SAPARD – Speciálnímu předvstupnímu programu pro zemědělství a rozvoj venkova⁵. Program fungoval v letech 2000–2006, standardně do data vstupu konkrétní země do Evropské unie, a měl naučit kandidátské země si osvojit pravidla strukturálních fondů EU a principy programování, budování potřebného administrativního zázemí a především vytvořit v zemích potřebné legislativní zázemí pro fungování⁶. Po vstupu ČR do EU (2004) nahradil SAPARD Operační program pro rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ). V té době byla v České republice zahájena aktivita, která směřovala k začlenění metody LEADER do běžného systému fungování rozvoje regionů. Mezitím ve stávajících zemích EU funguje program LEADER I., II., a LEADER+, na ně poté navazuje už LEADER EU v programovém období 2007–2013⁷.

V České republice je ve svých počátcích metoda LEADER úzce spojena s Programem obnovy venkova Ministerstva zemědělství. Podle W. Idziaka pochází Program obnovy venkova samotný z Německa (Bavorska a Bádenska-Württemberska), kde se začalo v šedesátých letech objevovat poprvé systematické hnutí za obnovu venkova⁸. Prvními vlašťovkami byly programy LEADER ČR 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, které ale byly financovány striktně ze státního rozpočtu. Ministerstvo se poté připojilo k celoevropské aktivitě a v České republice se realizoval evropský program LEADER+ (2004–2006) a poté LEADER EU 2007–2013 už zasazený do ministerského Programu obnovy venkova.

V České republice aktuálně (v roce 2016) působí celkem 181 místních akčních skupin, které pokrývají 95 % venkovského prostoru⁹. V roce 2015 procházely postupně

⁴ PELC P., HAVRÁNEK, T., LEHMANOVÁ, A., MARTÍNEK, J., *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice – Zpráva z výzkumného projektu, 2007–2008*, s. 7.

⁵ FIŠER, Pavel. *Místní akční skupiny (MAS) v České republice – příklad Jihomoravského kraje* [online].

⁶ Strukturální fondy. *SAPARD* [online].

⁷ SUŠANKA P. a kol., *LEADER – budoucnost venkova*, s. 25.

⁸ IDZIAK W., *O obnově venkova*, s. 74.

⁹ Národní síť místních akčních skupin ČR. *Kulatý stůl k tématu „Operační programy pro programové období 2014–2020“*. [online].

všechny MAS procesem standardizace, který jim umožnil být právoplatným žadatelem a rozdělovatelem dotací – MAS obdržely Osvědčení o splnění standardů MAS a budou moci žádat o podporu implementace své Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD)¹⁰.

3.1.3 LEADER – metoda a dotační program pro podporu venkova

Na počátku je nutné si uvědomit, že v ČR vedle sebe existují „metoda LEADER“ a „dotační program LEADER“. Metoda do sebe zahrnuje samotnou podstatu, tj. sedm hlavních principů ukotvených v Nařízení Evropské komise. Jsou jimi:

- 1) strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí, určené pro řádně vymezená subregionální venkovská území,
- 2) partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni – tzv. místní akční skupiny,
- 3) přístup zdola spojený s tím, že rozhodovací pravomoc týkající se vypracování a provádění strategií místního rozvoje náleží místním akčním skupinám,
- 4) víceodvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství,
- 5) uplatňování inovačních přístupů,
- 6) provádění projektů spolupráce,
- 7) vytváření sítí místních partnerství¹¹.

Na základě těchto sedmi principů pak existuje už dotační program LEADER, který pomáhá k rozvoji venkova u nás prostřednictvím místních iniciativ, resp. prostřednictvím místních akčních skupin.

LEADER je zkratkou z francouzského „Liason Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale“, co znamená „propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku“. Program funguje v Evropské unii od roku 1991 a do roku 2000 ho v tehdejší Evropské unii využilo více jak 1000 MAS a ani za dalších patnáct let se jeho potenciál nesnížil¹². Jedná se o jedinečný program – dává možnost zapojit se všem subjektům z regionu, kterými mohou být zástupci veřejné správy, tj. měst a obcí, zástupci příspěvkových a neziskových

¹⁰ Národní síť místních akčních skupin ČR, *Standardizace: První milník byl místními akčními skupinami pokořen*. [online].

¹¹ Národní síť místních akčních skupin ČR, *Současnost a budoucnost venkova*, s. 3.

¹² ČEPELKA, O., *Místní akční skupiny v ČR v roce pět.*, s. 4.

organizací, podnikatelé a fyzické osoby – veřejnost, ti všichni se zájmem o rozvoj regionu. Všichni si na společných setkáních určí priority regionu, to, jaké má silné a slabé stránky a ujednotí se směr rozvoje regionu. Metoda LEADER je postavená na tom, že lidé, kteří v místě žijí, ho nejlépe znají a vědí, kam by měly směřovat prostředky na jeho rozvoj; je to metoda „bottom-up“, tj. zespoda nahoru. Metoda tak nenásilně podporuje participaci jednotlivých subjektů z území na rozvoji regionu, na spoluodpovědnosti za místo, kde žijí. Díky tomu se problémy neřeší z centrální pozice, dochází k řešení individuálních problémů každého regionu (každé MAS) vlastními specifickými metodami.

Místní akční skupiny byly až do roku 2015 „prostředkem“ pro rozvoj venkova, a to především díky programu rozvoje venkova (PRV), kam byl dotační program LEADER zařazen. PRV byl členěn do čtyř tzv. os a tou stěžejní pro MAS byla osa IV zacílená na program LEADER. Finanční prostředky, které se do regionu získaly prostřednictvím programu LEADER, se nedaly získat jinou cestou než právě přes MAS. Od roku 2016, resp. v novém programovém období 2014+ jsou již pro MAS alokované i prostředky z jiných fondů než jen z PRV, a to z Operačního programu (OP) Zaměstnanost, OP Životní prostředí, OP Výzkum, vývoj, vzdělávání a Integrovaného regionálního operačního programu (finance z OP Výzkum, vývoj, vzdělávání – OP VVV nejsou určeny přímo do rozdělení do regionu prostřednictvím individuálních projektů, ale jsou alokovány přímo na jednotlivé MAS a díky nim mají organizace provádět animaci mateřských a základních škol v území a pomáhat jim se získávání dotací).

3.1.4 Projektové řízení v rámci projektů podpořených přes místní akční skupiny

V okamžiku, kdy má MAS schválenou strategii (ať v předchozím nebo chystaném programovém období), je náplní práce MAS především komunikace s potenciálními žadateli a jejich příprava na zdárnou realizaci a vyúčtování projektu. MAS ve své náplni práce i animaci území (její součástí je i animace školských zařízení v OP VVV), při které by měla mapovat projektové záměry zájemců v regionu a celkově podněcovat region k aktivitě. V rámci některých částí tvorby strategie k tomu MAS využívá i metod strategického plánování, které by mělo mít aktivizační charakter – v rámci aktivit např. při veřejných projednáváních strategie se pracovníci MAS nebo facilitátoři snaží společně s lidmi z jednotlivých obcí stanovit směřování obcí, resp. celého regionu, a formulovat jednotlivé rozvojové aktivity.

Pokud při těchto aktivitách vzejde konkrétní návrh, který v budoucnu našel i svého nositele, stával se ten pak potenciálním žadatelem přes MAS, který se svým projektem projde v MAS níže uvedenými etapami. Je zde ale nutné zmínit, že projekty, které jsou (byly) financovatelné přes MAS, nepodléhají všem standardním krokům, které se při vymýšlení, zpracování a realizaci projektu procházejí. Potenciální žadatel přijde do kanceláře MAS již s poměrně konkrétním návrhem, protože ve výzvě, kterou MAS zveřejňuje, jsou detailně popsány jednotlivé možnosti. Prakticky se tak nestane, aby již vymyšlený projekt nemohl být v té konkrétní výzvě podpořený.

Níže uvedený cyklus projektu vychází z dosavadní zkušenosti zpracovatelky diplomové práce při práci v MAS a dotýká se pouze projektů, které doposud byly realizovány v Programu rozvoje venkova 2007–2013 dle platných Pravidel¹³:

Tabulka č. 1: Projektový cyklus

Etapa	popis
seminář pro žadatele	V případě zájmu se pro potenciální žadatele pořádá informační seminář, kde jim jsou předloženy a vysvětleny podklady k žádosti.
příjem žádostí	Příjem provádí kancelář MAS dle harmonogramu, který se stanoví v závislosti na počtu žadatelů.
	MAS při příjmu provede kontrolu povinných a nepovinných příloh a v případě, že projekt splní náležitosti k zaregistrování, bude projekt zaznamenán do Evidence přijatých žádostí (EPŽ) se všemi náležitostmi.
	V případě neúplnosti nebude žádost zaregistrována a nadále administrována.

¹³ Státní zemědělský intervenční fond. *PRAVIDLA, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013* [online].

kontrola přijatelnosti a administrativní kontrola žádosti	Provádí kancelář MAS.
	Datum kontroly je zaevidováno do EPŽ.
	Kontrolou přijatelnosti se rozumí kontrola žádosti s ohledem na obsah opatření SCLLD. V případě, že žádost nebude v souladu s opatřeními SCLLD, bude projekt vyřazen.
	Administrativní kontrolou se rozumí: kontrola správnosti údajů v žádosti, platnosti potvrzení, výpisů a dalších dokumentů. Vzhledem k provázanosti budou obě kontroly probíhat v jednotném sledu. Bude dbáno na pravidlo čtyř očí.
	V případě neúplnosti vyzve kancelář MAS žadatele k doplnění žádosti do předem stanoveného termínu. V případě nedoplnění nedostatků bude projekt vyřazen.
Kancelář MAS sestaví protokol o proběhlé kontrole přijatelnosti a administrativní kontrole.	
podání informací	Každý žadatel je informován o výsledku administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti, a to předáním výše uvedeného protokolu. Současně bude vyrozuměn o následujícím harmonogramu výběru projektů.
odvolání se kvůli výsledku kontroly přijatelnosti nebo administrativní kontroly	Žadatel má možnost podat žádost o přezkoumání činnosti MAS do sedmi pracovních dnů ode dne předání Protokolu o kontrole přijatelnosti a administrativní kontrole adresovaný kontrolnímu výboru

	<p>MAS (doporučeně nebo osobně na adresu kanceláře MAS).</p> <p>Na základě této žádosti je svoláno jednání kontrolního výboru, který rozhodne o dalším postupu.</p> <p>V případě, že na jednání nedojde k oboustranné shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na Ministerstvo zemědělství. V takovém případě má žadatel povinnost MAS o podání informovat. Žádost se na MZe podává v souladu s Pravidly Programu rozvoje venkova.</p>
předání podkladů výběrovému výboru MAS	<p>Kancelář MAS předá dle domluveného harmonogramu výběrovému výboru kompletní dokumentaci k jednotlivým žádostem.</p> <p>Výběrový výbor se sejde s pracovníky kanceláře MAS a může jednotlivé projekty konzultovat s administrátory.</p>
výběr projektů	<p>Výběr projektů provádí výběrový výbor MAS podle předem určených kritérií pro hodnocení a výběr projektů. Kritéria jsou obsažena v interním dokumentu MAS Metodika pro hodnocení a výběr projektů (schválený sněmem MAS; obsahuje všechny procesy v činnosti výběrového výboru, které se týkají např. veřejných prezentací, administrativních postupů při kontrole projektů a zasedáních výběrového výboru).</p>

	Na základě návrhu výběrového výboru projekty definitivně schvaluje programový výbor.
	Kancelář MAS předá seznam vybraných žádostí a jejich požadovanou dokumentaci na RO SZIF jako zprostředkující subjekt.
potvrzení výběru projektů ŘO nebo zprostředkujícím subjektem	ŘO nebo zprostředkující subjekt provede ověření způsobilosti vybraných projektů a administrativních postupů MAS a schválí projektů způsobilé k podpoře. Datum definitivního schválení je zaznamenáno do EPŽ.
podání informací	Každý žadatel je informován o závěrečném výsledku výběru projektů.
	Zveřejnitelné informace o projektech jsou uvedeny na webových stránkách MAS.
realizace a vyúčtování projektu, včetně sledování a kontrol po dobu vázanosti projektu na účel	Příjemce dotace zahájí realizaci projektu dle harmonogramu uvedeného v projektové žádosti, podá žádost o proplacení a garantuje splnění podmínek daných příslušným OP.
	MAS poskytuje příjemci podporu v rámci průběhu realizace projektu (tzn. v době realizace projektu a době vázanosti projektu na účel).

Zdroj: vlastní zpracování v rámci přípravy Strategie komunitně vedeného rozvoje

3.1.5 Strategie místních akčních skupin v programovém období 2007–2013

Obecně lze říci, že se strategie MAS dají tvořit dvěma způsoby, a to shora, tedy tzv. expertním způsobem, kdy si MAS najala externí odborníky, kteří ve spolupráci s managementem MAS strategii sestaví. Druhou variantou je tzv. přístup zdola, kdy jsou

práce na strategii vedené managementem samotným, kroky jsou projednávány komunitně maximálně s pomocí externích facilitátorů a všechny části strategie se tvoří se zapojením subjektů a osob v regionu¹⁴.

Je jasné, že druhý přístup je časově náročnější a stojí za ním mnohem víc práce, nicméně v realitě implementace je efektivnější, protože lépe odpovídá opravdovým potřebám území. Navíc spolupráce nad strategií v širším komunitním spektru vede k většímu pocitu zodpovědnosti za strategii a její naplňování.

V programovém období 2007–2013 se jasně ukázalo, že pro tvorbu strategií místních akčních skupin je nutná druhá varianta postupu, a to komunitní práce na strategii. Místní akční skupiny tvořily především pouze strategie, které jim pomáhaly rozdělovat v území finanční prostředky z programu LEADER (vhodnější způsobem by sice bylo mít vytvořenou velkou integrovanou strategii území, ve které by byla kapitola věnovaná finančním prostředkům z programu LEADER, ale vzhledem k tomu, že ve chvíli, kdy se strategie tvořily, neměla většina MAS žádný pevný pracovní kolektiv a většina z nich tvořila strategii dobrovolnicky, nebyla jiná varianta, než zvolit strategii s užším zaměřením)¹⁵.

MAS předkládaly strategii dle předem dané osnovy¹⁶, která určovala obsah jednotlivých kapitol. Osnovu poskytl Ministerstvo zemědělství, které bylo pro toto období také Řídicím orgánem (ŘO) programu, protože v prvním období mohly MAS přerozdělovat v regionu pouze finance z Programu rozvoje venkova. MAS měly v rámci svých oblastí podpory (fichí) monitorovací indikátory, které musely být „objektivní, měřitelné a prokazatelné“¹⁷. Z osnovy vyplývalo, že MAS měla stanovit celkem minimálně pět monitorovacích indikátorů a k nim zadat výstupní hodnoty v té době pro rok 2009. MAS také mohla, v závislosti na naplňování cílů SPL, stanovit pro jednotlivé roky různé indikátory. Žádný z indikátorů také nemusel být v souladu s indikátory stanovenými v PRV.

¹⁴ PELCL P., HAVRÁNEK T., LEHMANNOVÁ A., MARTÍNEK J., *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice. Zpráva z výzkumného projektu 2007–2008*, s. 19.

¹⁵ BALCAR, Jan : Ústní sdělení. Kancelář Místní akční skupiny Království – Jestřebí hory, o.p.s. 20. července 2015.

¹⁶ Ministerstvo zemědělství ČR, *Příloha X – Osnova Strategického plánu Leader*.

¹⁷ Ministerstvo zemědělství ČR, cit. 12.

3.1.6 Strategie MAS v programovém období 2014–2020

V roce 2012, kdy většina MAS začala pracovat na svém novém programovém dokumentu, bylo sice jasné, že strategie se budou zpracovávat komunitní způsobem, přesná pravidla a osnova pro tvorbu ale v první chvíli chyběla. Národní síť Místních akčních skupin, z.s., byl poté zpracován dokument *Manuál tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020*¹⁸, který byl poté několikrát aktualizován.

Manuál nastavil závazné části Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD), které vycházely z Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů. Strategie tak měla obsahovat povinné části:

- Popis území a zdůvodnění jeho výběru,
- Analytická část,
- Strategická část,
- Implementační část,
- Přílohy¹⁹.

Součástí Strategické části už pak byla definována povinnost zakomponovat měřitelné cíle pro výstupy a výsledky. Nicméně manuál byl pouze doporučením a aktuální verze Metodického pokynu z listopadu 2015²⁰ už řadí indikátory i jako samostatnou přílohu s názvem *Finanční plán a indikátory pro programové rámce*²¹.

Pokyn dále rozpracovává i nastavení indikátorů: na úrovni jednotlivých opatření (operační programy vyjma PRV) v programových rámcích nebo ve fichích (PRV) bude vždy uveden alespoň jeden indikátor výstupu a jeden indikátor výsledku, navíc pro ŘO budou závazné jen indikátory výstupu. Je zde také uveden novinka v rámci indikátorů, a to tzv. milník. Ten vyjadřuje zamyšlený pokrok naplánovaný k určitému termínu²²; pokud je milník pro indikátor stanoven, je ze strany ŘO také vyžadován. Milníky pro indikátory mají nastavené Integrovaný regionální operační program a Operační program Zaměstnanost²³.

¹⁸ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Manuál tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020* [online].

¹⁹ Národní síť Místních akčních skupin ČR, cit. 14.

²⁰ Strukturální fondy. *Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020*, [online].

²¹ Pozn.: Každá MAS vytváří pro každý Operační program, který bude moci podporovat, jeden programový rámec.

²² Strukturální fondy. *Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020*, cit.16.

²³ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Milníky k Operačním programům*, [online].

3.2 Monitorovací indikátory

Indikátor jako takový je nástroj pro měření cíle a je možné jej charakterizovat jako přesnou veličinu či informaci, která vyjadřuje ve většině případů číselnou hodnotu, kterou je možné měřit a v čase porovnávat. Indikátory neboli ukazatelé také slouží pro účely monitorování a evaluace projektů v rámci strategie MAS. Lze je chápat také jako způsob měření daného cíle. Indikátor měří, jaký je hlavní cíl, jaké mají být výsledky realizace – v realizační fázi a ve fázi, kdy už projekt slouží svému účelu, se sleduje, zda jsou plánované hodnoty indikátorů naplňovány v očekávané míře. Řídící orgány jednotlivých dotačních programů poté sledují celkové naplňování monitorovacích indikátorů²⁴.

Každý indikátor musí splňovat řadu předpokladů, zejména kritéria objektivity, nezávislosti a věrohodnosti údajů. Informace a kontroly o naplňování daných indikátorů by měly být zajišťovány jednotným způsobem v rámci realizace strategie.

3.2.1 Typologie indikátorů

Indikátory ve vazbě na evropské projekty můžeme dělit podle několika hledisek:

- podle terminologie Evropské komise na – společné, specifické, milníky,
- podle typu na – výstupu, výsledku, dopadu,
- podle toho, zda jsou součástí NČI 2014+ na – centrální, nezařazené,
- podle toho, zda jsou součástí programového dokumentu na – hlavní, interní, projektové²⁵.

Ovšem v kontextu konkrétních poskytovatelů dotace můžeme najít i kombinace některých typů, jako je tomu např. u projektů financovaných z Regionálního operačního programu Severovýchod, kde se indikátory dělily na tři typy:

- indikátory výstupu: aktivity konkrétního projektu – co projekt vytvořil (vztahují se k tomu, co se díky projektu realizovalo, např. km silnic, počty pracovních míst...),
- indikátory výsledků: přímé a okamžité účinky projektu – deklarují se v době udržitelnosti (např. počet návštěvníků...),

²⁴ Centrum evropského projektování, *Výstupy projektů, indikátory, activity – seminář PAAK – Řízení projektů*, [online].

²⁵ Strukturální fondy. *Metodický pokyn NOK Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2014*. [online].

- indikátory dopadu: vztahují se k následkům, které překračují rámec účinků projektu dlouhodobějšího charakteru a mají dopad na širší populaci (např. zvýšení kvality pitné vody...) ²⁶.

V rámci této diplomové práce se konkrétně budeme věnovat jen výše zmíněným indikátorům, tedy indikátorům výstupu, výsledku a dopadu, protože ty jsou používány v rámci Operačních programů implementovaných přes MAS.

Indikátory, které je možno v projektech nastavit, se kromě klasické typologie ještě dělí na indikátory povinné a doplňkové. Povinné indikátory jsou indikátory vystihující hlavní oblasti podpory, většinou jsou také definovány ve Smlouvě o poskytnutí dotace nebo v podobném právním aktu a jejich cílové, tzn. žadatelem nastavené hodnoty, jsou závazné. Doplňkové indikátory nejsou smluvně závazné, jsou doplňkem k hlavním indikátorům a jejich hodnoty se v některých případech sledují pouze při fyzických kontrolách projektu – doplňkové indikátory mají pomoci přesněji posoudit celkový přínos projektu.

Při nastavování výchozích hodnot indikátorů je třeba vycházet z reálného stavu věci tak, aby hodnoty byly opravdu naplnitelné; hodnoty se uvádějí v monitorovacích zprávách k projektu při jeho realizaci a v závěrečné zprávě o realizaci pak musí celkový stav splňovat nastavené podmínky. V ojedinělých případech lze cílové hodnoty indikátorů nebo indikátory samotné změnit – podmínkou ovšem je, že změněný indikátor nebyl např. zdrojem bodů při hodnocení žádosti a jejím následném vybrání k podpoře ²⁷.

3.2.2 Nastavování monitorovacích indikátorů v MAS

Místní akční skupiny mají přesně nastavenou svoji vnitřní strukturu, která je tvořena povinnými a nepovinnými orgány. Jedná se o orgány rozhodovací, výkonné, výběrové a kontrolní. Náplně práce jednotlivých orgánů jsou definovány přímo ve strategickém plánu každé místní akční skupiny, dále pak v nejrůznějších směrnících pro jednotlivé orgány nebo jejich jednání. Také jsou dány Pravidly pro poskytování dotací z jednotlivých programů.

²⁶ Regionální rada NUTS II Severovýchod. *Příručka pro žadatele a příjemce ROP SV. Verze č. 6.0. Příloha č. 6. Indikátory a jejich kvantifikace*, s 15.

²⁷ Centrum evropského projektování, *Výstupy projektu, indikátory, aktivity – seminář PAAK – Řízení projektů*, cit. 20.

Nastavování monitorovacích kritérií je ideální provádět se zapojením veřejnosti, protože se tak pokryje větší území MAS, kde každý účastník bude mít jiné znalosti o regionu. Tento komunitní způsob projednávání (prostřednictvím vytvoření pracovních skupin) a nastavování indikátorů tak zapojí nejen management MAS, členy jejích orgánů, ale také širokou veřejnost; členové orgánů jsou obeznámeni s chodem organizace a veřejnost zase přispěje „expertním“ pohledem zvenčí, který nebude ovlivněný chodem MAS.

V ideálním případě by bylo vhodné vytvořit několik pracovních skupin, které by vybíraly a nastavovaly jednotlivé indikátory pro vytvořené priority ve strategii (tento způsob ale v praxi používaný není, protože MAS není schopna ve většině případů sestavit tolik pracovních skupin s tolika členy, aby jejich výstupy byly relevantní). Pracovní skupiny by neměly být uzavřené, měli by mít do nich přístup i nečlenové MAS (přestože se tomu tak stává minimálně), protože jejich členství v pracovních skupinách je prakticky závislé pouze a jen na zájmu dotyčných osob o tuto problematiku. Možnost zapojení veřejnosti je ale v rámci všech procesů v místní akční skupině preferovaná, především vzhledem k tomu, že obecně vždy MAS podklady vytváří přístupem „bottom-up“²⁸.

Nastavení monitorovacích indikátorů probíhá se zapojením veřejnosti ve třech fázích:

- 1. fáze – monitoring problémů a potřeb v území,
- 2. fáze – sběr projektových záměrů podle témat a období realizace, které mohou být v rámci realizace strategie podpořeny,
- 3. fáze – nastavení typu (popisu) indikátoru.

V rámci prvních dvou fází nastavení monitorovacích indikátorů je možné využít několika typů otázek nebo zjišťování v regionu, které zmapují jeho absorpční kapacity, což bude podkladem pro nastavení monitorovacích indikátorů. Takovými otázkami by mohly být např. tyto²⁹:

1. Jaké typy projektů se místní akční skupině sešly v rámci monitoringu problémů a potřeb na území MAS?

²⁸ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *UPLATŇOVÁNÍ PRINCIPU LEADER V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI*, s 70, [online].

²⁹ Konzultace na jednání Krajského sdružení MAS, 10. prosinec 2015, Náchod.

2. Jaké typy projektů přinesl sběr projektových záměrů?
3. Z jakých zdrojů by mohly být potenciální projekty podpořeny – jaké zdroje má MAS k dispozici – která opatření bude moci MAS podporovat?
4. Jsou v území žadatelé, kteří budou moci žádat z možných finančních zdrojů a mají připravené projekty, které půjde podpořit?
5. Jaké typy výstupů v rámci zaměření daného opatření můžeme podporovat?

Sběr dat pro nastavení indikátorů probíhá ve většině případů od úrovně jednotlivých obcí dané MAS, což vyžaduje především součinnost všech obecních či městských úřadů v daném území. Nejčastějším zdrojem dat jsou: obecní a městské evidence, různé analýzy, územní plány, Český statistický úřad zejména prostřednictvím databáze MOS – Městská a obecní statistika, apod. Velmi důležitým podkladem je dotazníkové šetření.

Náročnost sběru dat pro nastavení monitorovacích indikátorů a následně jejich zpracování je různá. V některých případech je sběr dat i nastavení hodnoty indikátorů jednoduchý a finančně nenáročný. V jiných případech vyžaduje finančně náročné dotazníkové šetření a vícenásobné konzultace s pracovními skupinami pro nastavení indikátorů.

Samotné vybrání indikátorů a nastavení jejich výchozích a cílových hodnot pak řeší stanovené pracovní skupiny, které musí rozhodnout o následujících podmínkách: v první fázi vybrat relevantní indikátory k jednotlivým prioritám, a to ve většině případů z předem agregovaných dat z NČI 2014+ a k nim pak zadat výchozí hodnotu – u některých indikátorů výsledku je předem daná výchozí hodnota, která je obvykle nenulová a je vyčíslena předchozím výpočtem (např. poměr počtu za celou republiku k velikosti území MAS); u indikátorů výstupu je výchozí hodnota nulová a jako cílová hodnota je přiřazen faktický počet např. zrealizovaných akcí, počet vyškolených účastníků atd.

Pokud by měl být zachován komunitní proces až do konce, v této fázi by měl výkonný orgán MAS nebo externí zpracovatel strategie navrhnout popisy indikátorů (nebo připravit jejich souhrn), prezentovat je na veřejném projednávání se zapojením veřejnosti a takto stanovit konečné znění popisu indikátorů.

V rámci tvorby systému indikátorů je třeba zhodnotit všechny požadované vlastnosti navrženého indikátoru, jako např. vypovídající schopnost, adekvátnost k

tematickému zaměření opatření, relevance jeho nasazení pro účely daného programu, citlivost, dostupnost příslušných údajů ve sledovaném regionu a náklady na jeho zjišťování. Upřednostňována je kvalita indikátorů před jejich počtem. Opakovaný monitoring indikátorů umožňuje sledovat trend, zda se vývoj a stav v dané oblasti zlepšuje, zhoršuje či stagnuje.

Po finálním nastavení všech indikátorů musí také v organizaci existovat předem daný systém, který v průběhu realizace strategie a po jeho ukončení zhodnotí, zda byl způsob nastavení správný a do jaké míry je naplňován. V rámci evaluace bude v tu chvíli také možné nastavení indikátorů změnit.

Významnou roli při celém monitoringu, tj. při kontrole naplňování hodnot nastavených monitorovacích indikátorů, v průběhu realizace strategie hraje kontrolní orgán MAS, který je monitoringem pověřen. Zároveň jsou členové tohoto orgánu zapojeni již při nastavování indikátorů. S ohledem na rozmanitost opatření, které mohou MAS v období 2014–2020 podporovat, nestačí pravděpodobně pouze jedno setkání pracovní skupiny pro nastavení indikátorů a jako ideální se jeví zapojit do problematiky i odborníky na danou oblast tak, aby indikátory byly srovnatelné s realitou.

3.2.3 Monitorovací indikátory ve strategiích MAS v programovém období 2007–2013

První kroky, které vedly k aktuálnímu systému nastavování monitorovacích indikátorů, se datují do roku 2006, kdy vznikl první nástroj pro koordinaci rozvoje indikátorových soustav s názvem Národní číselník indikátorů (NČI). Vytvořený byl pod hlavičkou Ministerstva pro místní rozvoj – Národního orgánu pro koordinaci (MMR – NOK), který má v gesci čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z fondu soudržnosti³⁰. Praxe ale ukázala, že NČI, který v té době obsahoval z velké části data podložená údaji z Českého statistického úřadu, nespĺňoval z velké míry možnost plně realizované projekty monitorovat, především proto, že měl sloužit pro všechny projekty napříč všemi operačními programy. Z toho důvodu bylo přistoupeno k optimalizaci NČI, která byla dokončena v roce 2009. NČI se pak stal zásobníkem indikátorů, díky němuž byl usnadněný

³⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci. 2012, Podklad pro seminář „Role evaluace při přípravě a realizaci programového období 2014–2020“ – Doporučení pro nastavení indikátorů.

výběr odpovídajících ukazatelů a také se ujednotilo jejich používání napříč všemi projekty v každém operačním programu³¹.

V programovém cyklu 2007–2013 nebyly stanoveny Pravidly Programu rozvoje venkova, který byl zaměřený na místní akční skupiny, prakticky žádné podmínky pro nastavení indikátorů (určený byl pouze jejich minimální počet). To vedlo na jedné straně k maximální rozmanitosti při stanovování indikátorů u jednotlivých MAS a k odlišnému způsobu jejich změn, na straně druhé to ale znamenalo, že jednotlivé strategie mezi sebou nešlo prakticky srovnávat.

Existoval sice dokument „Zásady pro tvorbu indikátorů pro monitoring a evaluaci“ z března 2006³², díky kterému se pak realizované projekty daly prostřednictvím indikátorů kvantifikovat v přesně daných jednotkách (např. peněžních nebo měrných), to ale v plné míře neodpovídalo tomu, co bylo třeba na místních akčních skupinách monitorovat. Mohlo to odrážet správně nebo špatně nastavená opatření ve strategii, ale ne úspěšnost samotných MAS a její dlouhodobé přispění k rozvoji regionu. Nicméně – nastavení monitorovacích indikátorů ve strategii je její důležitou součástí a tak bylo třeba i tuto položku zohlednit.

3.3 Programové období 2014–2020 a strategie MAS

V dalším programovém období se ale k nastavení samotných indikátorů a především jejich hodnot přistoupilo zcela jinak. Přestože vyjednávání ohledně čerpání z fondů EU stále vážla a nebylo jasné, jakými způsoby a z kterých fondů se bude moci čerpat, čerpání financí z národních zdrojů běželo průběžně. Vzhledem k tomu, že Řídící orgány (ŘO) jednotlivých ministerstev kladly velký důraz na to, aby se alespoň částečně podařilo sjednotit všechny podmínky čerpání, vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR již v listopadu 2013 Metodický pokyn „Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2020“. Ten rozvíjel první pokyn – Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro období 2014–2020, schválený Vládou ČR v květnu 2013.

Celkové nastavení indikátorů v pokynu vychází z nastavení daných Evropskou komisí, jejíž pravidla navazují na nařízení Evropského parlamentu a Rady pro programové období 2014–2020 a ovlivňují ho také požadavky Ministerstva pro místní rozvoj –

³¹ Strukturální fondy, *Dokončení optimalizace NČI*, [online].

³² PELC P., HAVRÁNEK, T., LEHMANOVÁ, A., MARTÍNEK, J., *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice – Zpráva z výzkumného projektu, 2007–2008*, s. 15.

Národního orgánu pro koordinaci a řízení Dohody o partnerství (NOK), který odráží i zkušenosti z tehdy končícího období 2007–2013.

Metodický pokyn si kládł za cíl poskytnout všem ŘO, zpracovatelům operačních programů, Programu rozvoje venkova a ostatním zapojeným subjektům srozumitelně popsané postupy pro vytvoření indikátorové soustavy a její používání v rámci nového programového období. Celková jednotnost nastavení napříč všemi OP pak pomůže k snazšímu vyhodnocování implementace všech fondů Společného strategického rámce³³.

Jedním z hlavních cílů dokumentu je minimalizovat stejné problémy, na které jednotliví poskytovatelé i příjemci finančních prostředků naráželi v předchozím období – jedná se především o postupy v monitoringu, který odráží správné nastavení jednotlivých indikátorů. Ty jsou v pokynu detailně rozpracovány společně s jejich hodnotami.

Na metodický pokyn přímo navazuje zásadní dokument, kterým je Národní číselník indikátorů pro programové období 2014–2020 (NČI 2014+), který: *„definuje po metodické a technické stránce soubor schválených indikátorů včetně jejich specifikace dle pravidel stanovených touto metodikou, ... stanovuje také pravidla pro využívání a aktualizaci NČI 2014+ ... a definuje jednotnou terminologii této specifické oblasti a nastavuje závazná pravidla pro tvorbu a používání indikátorů v programovém období 2014–2020“*³⁴.

3.3.1 Podpora v rámci Operačních programů z hlediska MAS

Místní akční skupiny vyjednávaly prostřednictvím svých zástupců možnosti rozdělování finančních prostředků z jednotlivých Operačních programů již od roku 2012.

V předchozím programovém období měly MAS pro čerpání finančních prostředků vyhrazeny svoji osu, a to Osu IV LEADER v rámci Programu rozvoje venkova. V novém období se ale počítalo s integrací MAS do prioritních os napříč OP ne pouze do PRV (viz Příloha I – schéma³⁵).

Je nutné také zmínit, že v tomto čase, kdy jedno programové období končilo a druhé mělo začínat, byly na MAS také kladeny další administrativní požadavky, které měly

³³ Pozn.: Fondy Společného strategického rámce jsou tvořeny Evropským fondem pro regionální rozvoj, Evropským sociálním fondem, Fondem soudržnosti, Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským námořním a rybářským fondem.

³⁴ Strukturální fondy. *Metodický pokyn NOK Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2014*. [online].

³⁵ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Implementace komunitně vedeného místního rozvoje metodou Leader*, [online].

být podmínkou pro jejich fungování i po roce 2014. Jednalo se především o proces standardizace, který měl nastavit minimální požadavky na jednotlivé MAS tak, aby byly mezi sebou porovnatelné (např. větší sjednocení typu právnické osoby, stejné orgány se stejnými pravomocemi, poměry partnerů z jednotlivých typů subjektů atd.). Jedině získání certifikace o standardizaci umožnilo MAS pokračovat dál v kompletaci dokumentů pro další programové období; bez ní by nebyla vpuštěna do implementace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje ve svém území.

Již předtím bylo však jasné, že ne všechna ministerstva, která mají v gesci OP, budou ochotny MAS do čerpání svých finančních toků vpustit. U některých to bylo způsobeno neznalostí systému práce místních akčních skupin a některé nechtěly do svých postupů vpouštět jiné subjekty; natož MAS, které ve svých principech dávají velkou pravomoc svým partnerům nebo členům. Celé vyjednávání o vpuštění MAS do operačních programů bylo zaštitěno především koordinátorem vyjednávacího týmu Václavem Pošmurným³⁶ z MAS Posázaví (Václav Pošmurný se také v roce 2014 stal předsedou Národní sítě MAS ČR, z.s.).

Určení koordinátora vyjednávacího týmu bylo za strany NS MAS přinejmenším prozíravým krokem. Díky koordinátorovi, který se činnosti v oblasti vyjednávacích procesů mohl věnovat prakticky na plný úvazek, se v té době výrazně zvýšila informovanost o místních akčních skupinách (např. reportáž České televize³⁷) a také náhled jednotlivých ministerstev na MASy. V té době se také intenzivně pracovalo na tom, aby jednotlivé MAS měly společné postoje a systém prosazování priorit tak, aby do venkovského prostoru plynulo co nejvíce možných finančních prostředků³⁸. Během tohoto roku se tvořily pracovní týmy, které měly za úkol aktivně se zapojovat do tvorby jednotlivých operačních programů.

Pracovní týmy se nakonec zformulovaly takto³⁹:

- 1) Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – pro Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- 2) Výzkum, vývoj a vzdělávání – pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,

³⁶ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Kontakty*, [online].

³⁷ Česká televize. *Místní akční skupiny rozdělují peníze z EU*. [online].

³⁸ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Zápis ze 42. jednání Výboru NS MAS ČR*, [online].

³⁹ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Zápis ze 39. jednání Výboru NS MAS ČR*, [online].

- 3) Životní prostředí – pro Ministerstvo životního prostředí,
- 4) Zaměstnanost – pro Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- 5) Integrovaný regionální operační program – pro Ministerstvo pro místní rozvoj.

Národní síť MAS ČR, z.s., si dala za cíl do těchto týmů doplnit osoby, které mají odborné znalosti z dané oblasti a také zajistit akceptaci těchto týmů na úrovni jednotlivých ŘO. To se podařilo a první setkání pracovních skupin pro tvorbu podkladů k čerpání z OP se začala konat již na začátku roku 2013.

Samotná jednání o vpuštění MAS do čerpání z jednotlivých operačních programů byla složitá a trvala až do roku 2015. Národní síť MAS ČR se stala jednou ze čtyř organizací, které byly zastoupeny v nejvyšších orgánech připravujících budoucí programové období⁴⁰. Již v roce 2013 byla přislíbena možnost čerpání z OP Výzkum, vývoj, vzdělávání přes MAS⁴¹, stejně jako se posunula jednání v rámci Integrovaného regionálního operačního programu, kde se upřesnilo, že pro aplikaci komunitně vedeného místního rozvoje bude vyčleněna samostatná priorita (Priorita 4)⁴².

ŘO Operačního programu Životní prostředí také přislíbil možnost čerpání finančních prostředků přes MAS již v roce 2013 a implementoval potřebná ustanovení do programového dokumentu. Program rozvoje venkova komunitně vedený místní rozvoj jasně podpořil už na počátku a jednalo se „pouze“ o výši a zacílení podpory. Do Operačního programu zaměstnanost byly MAS také vpuštěny již v roce 2013, zatím ale s nejasnými pravidly. Nejsložitější jednání se vedla o Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – zde se podařilo vyjednat jen zakomponování některých požadavků ze strany vyjednávacího týmu, např. podpora mikropodniků⁴³, ale ne implementaci přes MAS jako takovou.

V konečném součtu byly pro implementaci komunitně vedeného místního rozvoje přes místní akční skupiny vyčleněny tyto operační programy:

- Program rozvoje venkova,
- Integrovaný regionální operační program,
- OP Zaměstnanost,
- OP Životní prostředí,

⁴⁰ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Zápis ze 48. jednání Výboru NS MAS ČR*, [online].

⁴¹ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Zápis ze 46. jednání Výboru NS MAS ČR*, [online].

⁴² Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Zápis ze 48. jednání Výboru NS MAS ČR*, [online].

⁴³ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Zápis ze 48. jednání Výboru NS MAS ČR*, [online].

- OP Výzkum, vývoj, vzdělávání,
- OP Technická pomoc (na administrativu MAS).

Z podpory byly definitivně vyřazeny OP Doprava, OP Rybářství a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

V rámci této diplomové práce se budeme věnovat pouze Operačním programům Zaměstnanost, Programu rozvoje venkova a Integrovanému regionálnímu operačnímu programu, které jsou relevantní pro praktickou část práce.

3.4 Operační programy a jejich indikátory nastavené pro MAS

3.4.1 Operační program Zaměstnanost

V rámci OP Zaměstnanost byla k podpoře vybrána Investiční priorita 2.3 – Strategie komunitně vedeného místního rozvoje; Specifický cíl 2.3.1 – Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech. V rámci něj pak konkrétně tyto aktivity:

- 1) Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení osob, služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou, podpora komunitní sociální práce.
- 2) Vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (zohledňující rovněž kriminalitu a veřejný pořádek) s využitím znalosti lokálního prostředí.
- 3) Podpora vytváření nových pracovních míst na lokální úrovni.
- 4) Podpora spolupráce aktérů na místní úrovni při řešení lokální nezaměstnanosti, zjišťování potřeb lokálních zaměstnavatelů.
- 5) Podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků.
- 6) Vzdělávání venkovského obyvatelstva v oblastech relevantních pro zvýšení lokální zaměstnanosti a poradenství pro získání zaměstnání.
- 7) Podpora prorodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni.⁴⁴

⁴⁴ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Aktivity podporované v rámci Operačního programu Zaměstnanost 2014–2020*, [online].

Dokument vydaný ŘO Operačního programu Zaměstnanost dále obsahuje i rozpracované jednotlivé aktivity, možné nepodporované aktivity a typy možných příjemců. Následně vydaný dokument – Informace č. 3 – Doporučení k tvorbě Strategií SCLLD už výrazněji rozpracovává i stavbu programového rámce a s ním spojeného nastavování indikátorů⁴⁵.

3.4.1.1 Indikátory v Operačním programu Zaměstnanost

V rámci pravidel Operačního programu Zaměstnanost se jednotlivé projekty, a to ne jen ty financované přes MAS, řídí i Obecnou částí pravidel pro žadatele a příjemce dotace. Ta mimo již uvedené dělení indikátorů uvádí ještě další rozdělení pro potřebu tohoto OP, a to na:

- dílčí indikátor – ten vzniká v rámci rozpadu z primárního indikátoru⁴⁶, příjemce se k němu v rámci projektové žádosti nezavazuje, ale pro potřeby monitoringu je povinen ho při realizaci projektu sledovat,
- indikátor dopadu,
- indikátor výsledku,
- indikátor výstupu.

Dle Obecné části pravidel je pro výchozí hodnotu všech indikátorů zvolena hodnota 0.

Dokument Informace č. 3 – Doporučení k tvorbě Strategií SCLLD už indikátory v rámci OPZ přesně definuje a udává jasná pravidla, jakým postupem budou indikátory nastaveny a zvoleny: „MAS je ve SCLLD povinna zvolit všechny indikátory OPZ pro Specifický cíl 2.3.1, které jsou relevantní vzhledem k zamýšleným realizovaným aktivitám (...). Pro SCLLD si MAS vždy volí všechny relevantní indikátory, minimálně však jeden indikátor výstupu a jeden indikátor výsledku⁴⁷“.

MAS měly také možnost si zvolit mimo předem určených i vlastní indikátory, které by měly v období evaluace pomoci přesněji cílit jednotlivé změny. I pro tyto indikátory slouží jako zdroj Národní číselník indikátorů NČI 2014+.

Přesně stanovená byla i struktura popsaná v dokumentu samotném – MAS měly zadanou vzorovou tabulku vycházející z Metodického pokynu pro využití integrovaných

⁴⁵ Evropský sociální fond v ČR, *Informace pro místní akční skupiny*, [online].

⁴⁶ Pozn.: Primární indikátory jsou indikátory stanovené NČI 2014+.

⁴⁷ Národní síť Místní akčních skupin ČR. *Informace ŘO OPZ pro MAS č. 3*, [online].

nástrojů v programovém období 2014–2020⁴⁸, kam se k jednotlivým Specifickým cílům SCLLD, rozpracovaným do Opatření uvádějí kód NČI 2014+, název, měrná jednotka a typ indikátoru. Finálním krokem je pak stanovení hodnoty indikátorů a jeho odůvodnění.

Jako komplikace při nastavování indikátorů v OPZ se nakonec ukázalo to, že MAS musela v konečném nastavování zvolit všechny relevantní indikátory pro jednotlivá opatření (to znamená i ty, u nichž byla jen potenciální možnost naplnění, resp. vzniku), což reálně znamenalo výrazné navýšení počtu indikátorů k jednotlivým opatřením⁴⁹.

I samotný materiál k OPZ uvádí, že: „*Stanovení indikátorů je tedy kvalifikovaným odhadem potenciálního počtu podpořených projektů, osob, služeb (v závislosti na typu indikátoru), které mohou být realisticky s ohledem k finanční alokaci podpořeny při realizaci jednotlivých specifických cílů a opatření SCLLD*“⁵⁰. Stanovení výchozích hodnot tedy problémem nebylo, ale cílové hodnoty nastavuje každá MAS dle svých aktivit a dle požadavků ze svého území.

Cílové hodnoty také prakticky nelze v průběhu realizace projektu měnit a jejich nenaplnění by mohlo mít později vliv na výši proplacených způsobilých výdajů v projektu. Naopak překročení cílové hodnoty indikátorů vliv na finanční prostředky nemá, ale v OPZ obecně platí, že míra naplnění indikátorů by měla být maximálně ve výši 120 % nastavené hodnoty⁵¹.

Při nastavování cílových hodnot indikátorů v projektech realizovaných z finančních prostředků MAS bylo doporučeno vycházet ze zásobníku projektů, který by si každá MAS měla v rámci tvorby SCLLD vytvořit⁵². Druhým zohledňovaným faktem při nastavování hodnot je celková indikativní alokace na realizaci SCLLD⁵³, která udává pomocné hodnoty, např. počet sociálně vyloučených lokalit v MAS, podíl nezaměstnaných osob, součet dávek nebo počet obyvatel; všechny údaje za území MAS.

⁴⁸ Strukturální fondy. *Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020*, [online].

⁴⁹ Národní síť Místní akčních skupin ČR. *Informace ŘO OPZ pro MAS č. 4*, [online].

⁵⁰ Národní síť Místní akčních skupin ČR. *Informace ŘO OPZ pro MAS č. 3*, [online].

⁵¹ Evropský sociální fond v ČR. *Obecná část pravidel pro žadatele a příjemce (verze 3)*, [online].

⁵² Pozn.: Tím získá MAS přehled o potenciálních žadatelích v území a projektech, které mají v plánu realizovat.

⁵³ Evropský sociální fond v ČR, *Pravidla a specifická kritéria výběru MAS podpoře z 2.3 OPZ – přehled MAS*, [online].

Seznam indikátorů s jejich podrobnostmi je přílohou II této práce⁵⁴. Jako indikátory pro programový rámec OPZ v rámci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje byly stanoveny tyto⁵⁵:

Tabulka č. 2: Indikátory v OPZ

název indikátoru	měrná jednotka
Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	osoby
Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby
Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	osoby
Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby
Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby
Znevýhodnění účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby
Využívání podpořených služeb	osoby
Bývalí účastníci projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	osoby
Celkový počet účastníků	účastníci
Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	projekty
Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty
Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	dokumenty
Kapacita podpořených služeb	místa
Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	organizace
Počet podpořených již existujících sociálních podniků	organizace

⁵⁴ Strukturální fondy. *Obecná pravidla pro žadatele a příjemce*, [online].

⁵⁵ Národní síť Místní akčních skupin ČR. *Informace ŘO OPZ pro MAS č. 4*, [online].

Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby
Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení
Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	organizace
Nové nebo inovované sociální služby týkající se bydlení	služby
Bývalí účastníci projektů, u nichž intervence formou sociální práce naplnila svůj účel	osoby
Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	osoby
Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	osoby
Počet osob využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	osoby
Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky

Zdroj: zpracováno dle Informace ŘO OPZ pro MAS č. 4

3.4.2 Integrovaný regionální operační program

Integrovaný regionální operační program pro Komunitně vedený místní rozvoj přímo celou prioritní osu, přes kterou budou moci MAS financovat své projekty. Jedná se o Prioritní osu 4 – Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), která se dále dělí do dvou specifických cílů, těmi jsou:

- 1) Specifický cíl 4.1 – Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu,
- 2) Specifický cíl 4.2 – Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS.

První specifický cíl „vybírá“ z opatření, která jsou nastavená pro zbylé čtyři prioritní osy.

Přes místní akční skupiny se tak budou moci podpořit investice v těchto oblastech:

- 1) SC 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy,
- 2) SC 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof,
- 3) SC 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi,
- 4) SC 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání,
- 5) SC 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví,

- 6) SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení,
- 7) SC 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví,
- 8) SC 3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje.

Druhý specifický cíl 4.2 je podpurným cílem pro samotnou MAS; jedná se o finance alokované na administrativu spojenou s chodem MAS.

Obecně budou v rámci IROP přes MAS podporované aktivity, které budou mít zřetelný dopad na venkovské oblasti a budou přispívat k vytváření pracovních příležitostí, rozvoji místní ekonomiky, infrastruktury a občanské vybavenosti ve venkovských oblastech⁵⁶.

ŘO orgán IROP také vydal doporučení k programovým rámcům, které MAS vytváří, kde je popsán i postup výběru monitorovacích indikátorů.

3.4.2.1 Monitorovací indikátory v IROP

Indikátory v IROP se dělí na tři druhy, a to indikátory výstupu, výsledku a environmentální (ENVI) indikátory.

Podle výše zmíněného dokumentu je v rámci programových rámců doporučeno uvést výčet indikátorů výstupu a výsledku společně s kódem NČI 2014+ a výchozí a cílovou hodnotou indikátoru.

Pro nastavování hodnot vydal také ŘO doporučení, kde uvádí výčet indikátorů pro jednotlivé specifické cíle společně s návodem, z čeho vycházet při nastavování cílových hodnot. U indikátorů výsledku u všech specifických cílů přebírají místní akční skupiny hodnoty indikátorů, které jsou stanoveny ŘO, např. indikátor 75 120 – Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě – MAS uvádí výchozí hodnotu 30 a cílovou hodnotu 35 – výchozí i cílové hodnoty byly vyčísleny v rámci analýzy ŘO pro všechny MAS stejně. Na rozdíl od toho např. indikátor 75 201 – Počet nových nebo zrekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě – zde i výchozí i cílové hodnoty stanovuje MAS sama⁵⁷.

⁵⁶ Strukturální fondy. *Integrovaný regionální operační program*, [online].

⁵⁷ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Aktualizace indikátorů leden 2016*, [online].

Co se týká ENVI indikátorů u Integrovaného regionálního operačního programu, je to např. 75 110 – Počet osob přepravených veřejnou dopravou. Na úrovni MAS je stanovování těchto indikátorů dobrovolné, resp. hodnoty nejsou závazné. Naopak povinné je stanovení tzv. milníků. U kterých indikátorů je toto povinné, stanovuje ŘO, jedná se např. o výše zmíněný indikátor 75 201. Milníkem se v tomto případě rozumí průběžný cíl, ke kterému by se měla MAS při naplňování co nejvíce přiblížit. Jedná se o hodnoty, které plánuje dosáhnout v 31. 12. 2018⁵⁸.

Podrobné informace k jednotlivým indikátorům a závazná pravidla jejich určení budou přílohou každé výzvy IROP. Vzhledem k tomu, že navrhovaných indikátorů je pro každý specifický cíl stanoveno větší množství, bude jejich seznam přílohou III této práce⁵⁹.

3.4.3 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova má pro místní akční skupiny vyčleněné opatření s názvem M 19 – Podpora místního partnerství na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj). Celkem se v rámci PRV podporuje čtrnáct opatření (v PRV článků)⁶⁰:

- Článek 14 – Předávání znalostí a informační akce,
- Článek 17 a) – Investice do zemědělských podniků,
- Článek 17 b) – Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů,
- Článek 17 c) – Lesnická infrastruktura,
- Článek 17 c) – Zemědělská infrastruktura,
- Článek 17 c) – Pozemkové úpravy,
- Článek 19 b) – Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností,
- Článek 24 a) – Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích,
- Článek 25 – Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin,
- Článek 25 Neproduktivní investice v lesích,
- Článek 26 Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh,
- Článek 35 c) Sdílení zařízení a zdrojů,

⁵⁸ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Milníky k Operačním programům*, [online].

⁵⁹ Strukturální fondy. *Obecná pravidla pro žadatele a příjemce*, [online].

⁶⁰ Ministerstvo zemědělství, *METODIKA pro tvorbu Fichí místními akčními skupinami do Programového rámce Programu rozvoje venkova, který je součástí Strategie komunitně vedeného místního rozvoje*, [online].

- Článek 35 d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů,
- Článek 44 Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER.

Všechny články kromě posledního jsou zaměřené na konečné příjemce podpory, Článek 44 je určený pro projekty spolupráce mezi místními akčními skupinami.

Pro organizace vydalo Ministerstvo zemědělství jak ŘO PRV několik doporučení a metodik, z nichž nejvíce praktickou je pro MAS Metodiky pro tvorbu Fichí (fiche zastupují v rámci PRV opatření).

3.4.3.1 Monitorovací indikátory v PRV

Pro PRV se v rámci programových rámců definují pouze indikátory výstupu a výsledku, a to u všech článků vyjma článku 44, u kterého se indikátory v programovém rámci nestanovují (pravděpodobně budou doplněny až po vygenerování elektronické žádosti o podporu SCLLD přes MS 2014+). Ve zmiňované Metodice pro tvorbu Fichí se rozebírají konkrétní aktivity pro jednotlivé podporované články. V těch jsou již určené jednotlivé indikátory, které v aktivitách musí MAS sledovat povinně. MAS si také může z NČI 2014+ vybrat nepovinné indikátory, které plánuje sledovat. V rámci nastavování hodnot se cílové hodnoty určují ke konci roku 2018 a 2023 a v programovém rámci se zadávají kód indikátoru, jeho název, výchozí a cílový stav a hodnota pro mid-term (rok 2018).

Plánovanými indikátory jsou tyto:

Tabulka č. 3: Indikátory pro Program rozvoje venkova

název indikátoru	měrná jednotka
Počet účastníků vzdělávání	osoby
Celkový počet vyškolených účastníků dle čl. 14 nařízení EU č. 1305/2013	osoby
Počet podpořených podniků/příjemců	podniky/příjemci
Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (LEADER)	pracovní místa
Celková délka lesních cest	km

Celková délka cest zajišťující zpřístupnění pozemků, zvýšení prostupnosti krajiny a její diverzifikaci	km
Celková plocha	ha
Počet podpořených operací	počet
Počet podpořených kooperačních činností	počet

Zdroj: zpracováno dle dokumentu METODIKA pro tvorbu Fichí místními akčními skupinami do Programového rámce Programu rozvoje venkova, který je součástí Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Indikátory použité v MAS KJH, o.p.s., jsou přílohou IV této diplomové práce.

4 Vlastní zpracování

4.1 Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s.

4.1.1 Základní charakteristika

Místní akční skupina byla založena v roce 2006 dvěma dobrovolnými svazky obcí. Ty poté v roce 2007 začaly první práce na vytvoření právnické subjektivity MAS. Konečné rozhodnutí padlo na obecně prospěšnou společnost, která má jasněji dané fungování podle zákona o o.p.s. V budoucnu se toto rozhodnutí ukázalo jako prozíravé, když při novele občanského zákoníku nebylo třeba subjektivity, na rozdíl od občanských sdružení.

Zakladatelé poskytli pro působnost MAS své území, tj. území dvaceti čtyř obcí; dvanáct v každém svazku. Jedná se o tyto obce: Batňovice, Čermná, Dolní Olešnice, Hajnice, Havlovice, Horní Olešnice, Chotěvice, Chvaleč, Jívka, Kocbeře, Kohoutov, Libňatov, Malé Svatoňovice, Maršov u Úpice, Pilníkov, Radvanice, Rтынě v Podkrkonoší, Staré Buky, Suchovršice, Úpice, Velké Svatoňovice, Vítězná, Vlčice a Vlčkovice v Podkrkonoší. MAS tedy působí na velké části okresu Trutnov a zároveň na severu sousedí s Polskem. Celkem jde o území o velikosti 33 932 ha, na kterém žije téměř 25 000 obyvatel.

Obrázek č. 1: Mapa MAS KJH, o.p.s.⁶¹

Zdroj: webové stránky MAS KJH, o.p.s.

Území místní akční skupiny spadá téměř z 1/3 do oblasti bývalých Sudet a dosud jsou v některých částech území jasně vidět rozdíly mezi nimi. Obyvatelstvo bylo historicky z vysoké míry německy mluvící, po skončení války bylo vystěhované a zdejší (z tohoto pohledu noví) obyvatelé nemají historii, ztratila se návaznost na staré tradice a spolkový život v regionu. Nynější generace obyvatel se stává tou první, která se aktivně podílí na rozvoji regionu. Tam, kde nebyly Sudety, se mnohdy udržela spolková činnost, vztahy mezi lidmi a je jednodušší „posouvat“ region dál.

Velkou roli v životě obyvatel celého území vždy hrála možnost zaměstnanosti jeho obyvatel. Jednalo se především o historicky dané pěstování textilních rostlin, které bylo příčinou rozmachu textilního průmyslu. Ten dal společně s hornictvím a strojírenstvím práci mnoha lidem. Ovšem v devadesátých letech došlo k velkému útlumu, podniky se zavíraly a byly rušeny. Dnes existuje v území MAS mnoho zaniklých důlních děl, především v okolí Rtně v Podkrkonoší, Malých Svatoňovic, Radvanic a Jívky.

⁶¹ MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s. *Mapa MAS KJH, o.p.s.* [online].

Z pohledu místní správy se MAS nachází v Královéhradeckém kraji, na území okresu Trutnov a z pohledu členění České republiky na turistické regiony zasahuje do turistického regionu Královéhradecko a do regionu Krkonoše a Podkrkonoší. Dle členění na turistické oblasti leží v oblasti Kladského pomezí a v oblasti Krkonoše a Podkrkonoší⁶².

Místní akční skupina se na svém západě nachází ve východní části krkonošského podhůří, do východní části MAS poté zasahují Jestřebí hory. V území protéká přes tři obce (Suchovršice, Úpice a Havlovice) jediná významná řeka – Úpa a nachází se zde nespočet drobných potoků a vodních ploch; všechny spadají do povodí Labe. Nejvyšším bodem celého území je vrch Žaltman (739 m n. m.) s turistickou rozhlednou.

Celkově má území MAS dobré podmínky pro rozvoj, např. jako turistický cíl pro rodiny s dětmi nebo seniory, pokud se podaří co nejefektivněji pracovat s jeho stávajícími zdroji⁶³.

4.1.2 Strategický dokument MAS (Strategický plán LEADER)

Hlavním dokumentem pro fungování Místní akční skupiny Království – Jestřebí hory, o.p.s., v programovém období 2007–2013 byl strategický plán LEADER (SPL) s názvem „Budujeme region se společnou budoucností“.

Práce nad touto strategií začaly v roce 2007. Byly ustanoveny tři pracovní skupiny s názvy Krajina, Lidé a Podnikání. Do nich se zapojili lidé, kteří měli k problematice co říct a kteří se v ní aktivně pohybují. Jednotlivé skupiny vytvořily SWOT analýzy regionu v dané oblasti, sepsaly projektové záměry a akční plán činnosti v dané oblasti. Všechny podklady z pracovních skupin se poté zpracovaly do komplexních celků a určily se tím i priority a cíle rozvoje regionu. Z nich se vygenerovaly jednotlivé oblasti, které byly vybrány k budoucí podpoře (jednotlivé fiche) a vše se stalo součástí strategického plánu. Samotný strategický plán se tvořil podle osnovy, kterou zadalo Ministerstvo zemědělství.

Nejdůležitějším aspektem celého strategického plánu a jeho tvorby je ale fakt, že byl tvořený komunitně, metodou „bottom-up“ – lidé v regionu utvořili pracovní skupiny, společně určili požadavky, jak se má region rozvíjet, vše se veřejně projednávalo, strategický plán byl dávaný k připomínkování a finální verze byla schválená valným

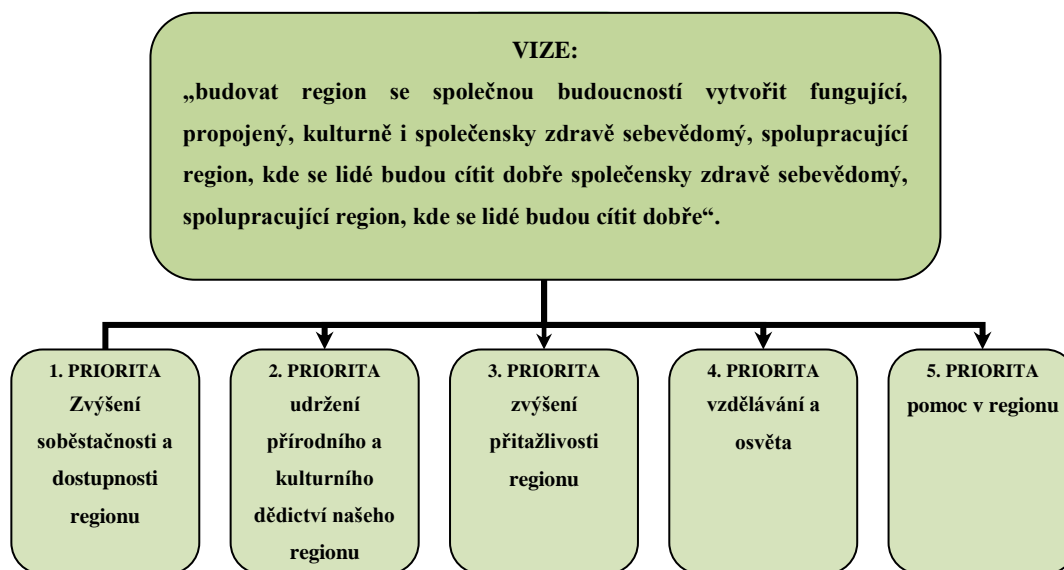
⁶² CzechTourism. *Mapy turistických regionů a oblastí* [online].

⁶³ Závěrečná práce kurzu ČŽV. *Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s. – vznik, činnost, přínos a význam v regionu*, Kateřina Valdová.

shromážděním MAS. V roce 2011 prošel strategický plán procesem aktualizace a celé fungování MAS i evaluací.

Opatření k podpoře vycházejí z cílů a priorit určených ve Strategickém plánu LEADER „Budujeme region se společnou budoucností“.

Obrázek č. 2: Priority MAS KJH, o.p.s. je jejího Strategického plánu LEADER⁶⁴

Zdroj: vlastní zpracování dle SPL MAS KJH, o.p.s.

4.1.2.1 Fiche a jejich naplnění ve strategii MAS KJH, o.p.s. 2007–2013

Celkově MAS nastavovala indikátory tak, aby se jimi daly vyhodnocovat nastavené fiche.

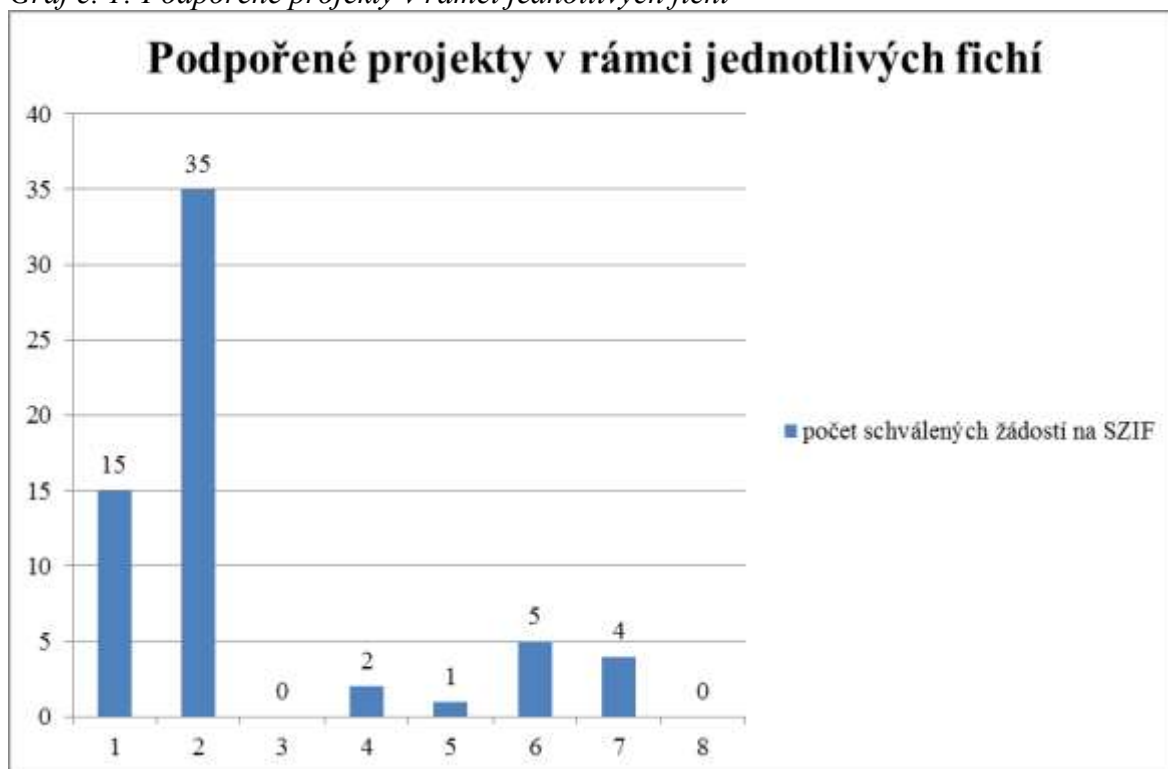
Ty byly stanoveny jako:

- 1) Fiche 1 – Infrastruktura a zlepšování vzhledu obcí,
- 2) Fiche 2 – Občanská vybavenost,
- 3) Fiche 3 – Vzdělávání a osvěta,
- 4) Fiche 4 – Cestovní ruch a propagace,
- 5) Fiche 5 – Nové příležitosti pro zemědělce,
- 6) Fiche 6 – Kulturní dědictví venkova,
- 7) Fiche 7 – Podpora drobného podnikání,
- 8) Fiche 8 – Rozhledny a naučné stezky.

⁶⁴ MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s. *Strategický plán LEADER* [online].

Abychom mohli analyzovat celkové nastavení monitorovacích indikátorů, musíme mít nejdříve představu o tom, do jaké míry byl o jednotlivé fiche zájem, kolik projektů v nich bylo podpořeno a za jaký finanční obnos, protože indikátory mají vyhodnotit fiche a fiche mají zase odrážet reálné potřeby regionu tak, jak nejlépe je MAS dokázala zmapovat.

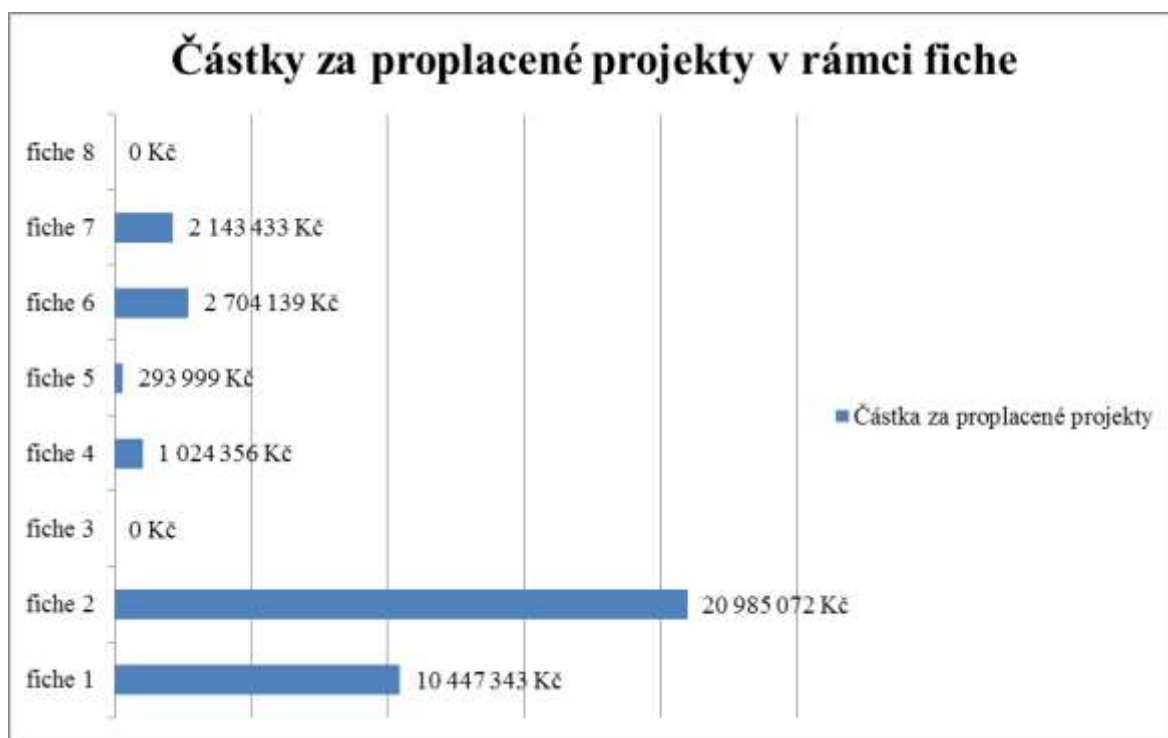
Graf č. 1: Podpořené projekty v rámci jednotlivých fichí

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Největší zájem byl o fiche 2 – Občanská vybavenost, kam mohly žádat neziskové i příspěvkové organizace a města. Finance se daly čerpat např. na nové hřiště, zázemí pro spolky, rekonstrukce obecních úřadů atd., což jsou ty nejpotřebnější položky pro obce v území MAS. Druhou nejexponovanější fichí byla fiche 1 – Infrastruktura, kde byly sice projekty finančně náročnější, ale v některých případech byla žádost do projektu MAS jedinou možností, jak peníze na projekt získat, např. pro malou obec na čističku odpadních vod.

Graf č. 2: Částky za proplacené projekty v rámci fiche

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

4.1.2.2 Monitorovací indikátory v SPL

Dle zadání osnovy k vytvoření Strategického plánu LEADER si MAS KJH, o.p.s., zvolila své vlastní kritéria, a to celkem sedm, která se dále dělila do dílčích kritérií.

Obecně se dá říct, že už v téhle fázi nepostupovala MAS standardním způsobem, když použila pojmenování „kritérium“, přestože osnova požadovala indikátory. Na to v praxi narazila při evaluaci SPL v roce 2011, kdy se kritéria – indikátory pletla s preferenčními kritérii pro hodnocení a výběr projektů. Na samotné nastavování výstupních hodnot ale názvosloví smysl nemělo.

Přestože v programovém období 2007–2013 dával ŘO PRV místním akčním skupinám volné ruce při nastavení monitorovacích indikátorů, zvolila MAS KJH, o.p.s., na první pohled příliš komplikované indikátory, jejichž vyhodnocení se ukázalo při evaluaci a střednědobém hodnocení jako komplikované. Např. MAS Společná Cidlina si zvolila pouze sedm indikátorů bez dalšího dělení, a to tyto:

- 1) Nová pracovní místa,
- 2) Opravené budovy, objekty, areály,

- 3) Nové technologie, stroje,
- 4) Nová lůžka v rámci cestovního ruchu,
- 5) Absolventi vzdělávacích projektů,
- 6) Informační, školicí centra,
- 7) Opravené sakrální stavby⁶⁵.

Nelze samozřejmě srovnávat typ indikátorů, resp. to, co mají měřit, protože to vyplývá z analýzy každého území MAS, které je specifické, ale takovéto nastavení indikátorů, kde jednotkou pro určení byl vždy prostý počet, mohlo výrazně zjednodušit veškeré vyhodnocování dopadu MAS.

Celkově také analýzu komplikuje, že v roce 2011, při evaluaci SPL si MAS přidala další indikátory, které stávající řadu výrazně rozšířily, přestože podmínkou to nebylo. Zároveň nepřehlednost způsobuje i to, že při nastavení indikátorů nebylo jasně definováno, zda jsou indikátory děleny pro jednotlivé fiche, nebo jestli každá fiche může naplnit jakýkoliv indikátor⁶⁶. Vzhledem k tomu, že při evaluaci v roce 2011 se indikátory začlenily celkem do osmi skupin, což odpovídá osmi fichím, přistoupili zaměstnanci MAS při vyhodnocování a monitoringu k tomu, že daná fiche naplňuje vždy pouze jeden druh indikátoru, přestože by některé projekty mohly indikátory z jiné skupiny naplnit. Celková nepřehlednost tedy výrazně snižovala kvalitní vyhodnocení celého dopadu MAS v regionu.

Další část práce se bude podrobněji zabývat jednotlivými kritérii, která vycházejí se Strategického plánu LEADER „Budujeme region se společnou budoucností“⁶⁷, protože do nich se promítly staré indikátory (kritéria) s ohledem na jejich předchozí naplnění či nenaplnění.

Obnova a rozvoj vesnic

Kritérium Obnova a rozvoj vesnic odráží nastavenou fichi 1 – Infrastruktura a zlepšování vzhledu obcí. V některých ohledech tato položka supluje i funkci občanské vybavenosti (zlepšování vzhledu obcí – vybavenost obce), nicméně její prioritou je obecní

⁶⁵ MAS Společná Cidlina, *Strategický plán LEADER 2009–2013 „Nejen společná řeka“* [online].

⁶⁶ Pozn.: Tento stav byl daný dobrovolnickou prací nad první strategií, kdy všechno vznikalo bez předchozí větší znalosti čerpání ze strukturálních fondů a tak nebylo v konečné verzi SPL patřičně dohlédnuto na tyto aspekty, které v budoucnu monitoring komplikovaly. Celkovým problémem byla také částečná výměna zaměstnanců MAS, kteří neměli dostatečné informace o průběhu nastavování indikátorů v minulosti.

⁶⁷ MAS Království – Jestřebí, o.p.s. *Strategický plán LEADER „Budujeme region se společnou budoucností“* [online].

infrastruktura. Níže uvedená tabulka shrnuje monitorovací indikátory (kritéria) s jejich výstupní hodnotou pro rok 2015 nastavenou při střednědobém hodnocení MAS a evaluaci SPL (rok 2011). V rámci ex-post vyhodnocení SPL v roce 2015 se pak určily konečné hodnoty vyplývající z realizovaných projektů.

Tabulka č. 4: Indikátory fiche 1

kritérium	Jednotka	Vstupní hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Obnova a rozvoj vesnic	Počet km vybudovaných nebo obnovených místních komunikací včetně chodníků	1	2,619
	Počet technologického zařízení či strojů pořízených nebo instalovaných pro zlepšení vzhledu obcí	2	4
	Počet parkovacích ploch	1	1
	Počet upravených veřejných prostranství (parky, hřbitovy, venkovní mobiliář, požární nádrže...)	2	4
	Počet nově vytvořených pracovních míst (ženy/muži)	0	0
	Počet vybudovaných nebo obnovených vodovodů	1	1
	Počet vybudovaných nebo obnovených kanalizací	1	1
	Počet vybudovaných nebo obnovených kusů ČOV	0	0
	Počet zpracovaných územních plánů	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Tabulka jasně ukazuje, že při nastavování výstupních hodnot indikátorů pro rok 2015 MAS celkem reálně ohodnotila absorpční kapacitu regionu ve vazbě na zájem o předkládání projektů. Celkem nepochopitelně udržovala MAS mezi svými indikátory i takové, které byly nastaveny na nulové vstupní i výstupní hodnoty, což zbytečně přidělovalo při hodnocení práci (např. pokud je stanovena vstupní hodnota na 0 a výstupní je také 0, splnil se indikátor na 100 %, přestože v praxi se nic nerealizovalo?).

Indikátor byl překročený pouze ve třech oblastech, a to v počtu kilometrů, počtu technologických zařízení a v počtu veřejných prostranství. Počty překročených kilometrů odpovídají poptávce v regionu po dopravní infrastruktuře – počet navýšily jak místní komunikace (projekty Velké Svatoňovice – Úprava stávající komunikace Končinská a Úpice – Vybudování komunikace v ulici Lesní – Úpice), ale také chodníky, které se realizovaly v souvislosti s úpravou veřejných prostranství (např. Suchovršice – Rekonstrukce cyklotrasy a odstavné plochy v obci nebo Provozní prostranství v obci).

Překročení plánované hodnoty indikátoru na pořízení technologického zařízení a strojů souviselo s úpravou veřejných prostranství – jednalo se o nákup především strojů na údržbu veřejné zeleně (obce Radvanice a Havlovice). Počet upravených veřejných prostranství překročený o dvě byl způsobený velkým zájmem o tento typ projektů. V předchozím programovém období neměly menší obce mnoho možností dotačních zdrojů, ze kterých by mohly prostranství obnovovat a revitalizovat, v Královéhradeckém kraji to v některých letech umožňoval např. Program obnovy venkova. Při nastavování tohoto indikátoru měla vzít MAS více potaz tehdejší dotační možnosti pro malé obce přizpůsobit jim nastavení indikátorů.

Celkově lze ale indikátory v první v první fichi hodnotit jako dobře nastavené, došlo zde pouze k překročení indikátorů, ne k jejich nenaplnění.

Občanské vybavení a služby

Kritérium pro občanské vybavení a služby je zaměřeno na fichi 2 – Občanská vybavenost. Ta řešila především vybavení pro spolky – zázemí, hřiště (jejich budování, vybavení i rekonstrukce) a také rekonstrukce muzeí, obecních úřadů, kulturních domů, ale také např. revitalizace hřbitova.

Tabulka č. 5: Indikátory fiche 2

kritérium	jednotka	Výchozí hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Občanské vybavení a služby	Počet nových či modernizovaných objektů občanské vybavenosti	3	14
	Počet nově zavedených služeb v obci	0	0
	Počet vybudovaných či obnovených hřišť, nebo ploch pro volnočasové aktivity	2	9
	Počet nově vytvořených pracovních míst (ženy/muži)	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Zde byly zvolené pouze čtyři indikátory, z nichž dva ale byly s nulovými hodnotami. Zbylé dva indikátory byly značně překročené. To opět svědčí o nedokonalém zmapování potřeb území. Ve fichi 2 byly žadateli především neziskové organizace, pro které je už samotná příprava projektové žádosti problematická. Žádost u MAS jim dávala výhodu administrace žádosti v území, bezplatného servisu ze strany MAS a také nižší spoluúčasti při financování – pro neziskové organizace dotace pokrývala 90 % uznatelných výdajů projektu.

Indikátor na nové nebo zmodernizované objekty občanské vybavenosti byl naplněn na 466 %, realizovalo se o devět projektů víc, než MAS původně počítala. Hřišť nebo ploch pro volnočasové aktivity bylo zbudováno celkem o sedm více, což je naplnění na 450 %.

Oba tyto indikátory byly naplněny na více než 100 %. V konečném důsledku je to samozřejmě výhodnější, než kdyby naplněny nebyly, ale rozdíl více než o 300 % by u některých operačních programů už mohl být sankciován. V předchozím programovém období se v případě MAS a projektů z Programu rozvoje venkova tak ale nestalo.

Vzdělávání a informace

K fichi 3 – Vzdělávání a osvěta bylo přiřazeno celkem pět indikátorů, které měly dopad tohoto opatření. Vzhledem k tomu, že se do této fiche nepřihlásil ani jeden projekt, nebyl ani jeden indikátor naplněn.

Nenaplněnost indikátorů může na jedné straně vyplývat ze špatného zmapování území je ho zájmu o tuto fichi. Je ale nutné dodat, že vzdělávání, které bylo možné financovat z Programu rozvoje venkova, bylo značně omezené „zemědělský“ zaměřením dotačního programu – vzdělávat bylo možné pouze zemědělce; zemědělce, kteří chtěli diverzifikovat svoji činnost nebo obecně vzdělávání v některém tématu týkajícího se zemědělství nebo lesního hospodářství. V území MAS není velký počet drobných zemědělců, kteří by měli zájem do této fiche žádat; většina takových zemědělců volila raději cestu přímé dotace na Státní zemědělský intervenční fond.

Tabulka č. 6: Indikátory fiche 3

kritérium	jednotka	Výchozí hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Vzdělávání a informace	Počet realizovaných vzdělávacích kurzů/projektů zaměřených na specifickou cílovou skupinu (ženy, ženy na mateřské, mladí lidé do 30 let, nezaměstnaní ad.)	0	0
	Počet vzdělávacích kurzů na ostatní cílové skupiny v rámci Osy III	2	0
	Počet absolventů vzdělávacích kurzů, kteří ukončili kurz a obdrželi certifikát	12	0
	Počet pořádaných odborných exkurzí	2	0
	Počet nově vytvořených pracovních míst (ženy/muži)	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Ubytování a sport

Monitorovací indikátor Ubytování a sport je kompatibilní s fichí 4 – Cestovní ruch a propagace. Přes všechny problémy se tuto fichi nakonec podařilo celkově naplnit – vzniklo malokapacitní ubytování (zemědělec Petr Hrubý) a sportovní zázemí (půjčovna sportovního vybavení – Jaroslav Prouza). V jednom projektu se také nad plán podařilo vytvořit pracovní místo v cestovním ruchu (jako provozovatel penzionu).

Tabulka č. 7: Indikátory fiche 4

kritérium	Jednotka	Výchozí hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Ubytování a sport	Počet nově vzniklých nebo modernizovaných objektů malokapacitního ubytovacího zařízení	1	1
	Počet nových či zrekonstruovaných sportovních zařízení, popř. zázemí	1	1
	Počet nově vytvořených propagačních produktů	3	0
	Počet nově vytvořených pracovních míst v CR (ženy/muži)	0	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Indikátory v této oblasti se podařilo nastavit přinejmenším dobře a reálně byla odhadnuta absorpční kapacita regionu. Nepovedlo se ale naplnit indikátor s počty nově vytvořených propagačních produktů. Zde byl předpoklad, že např. v rámci malokapacitního ubytování bude společně se zařízením vytvořen i propagační materiál, bohužel k tomu ale nedošlo. Zde je ale dobré zmínit, že pokud by se indikátor mohl naplnit z projektů odpovídajících jiné fichi, resp. jiným indikátorům, tak by se naplnil, v rámci projektů byly vytvořeny propagační materiály o zrealizovaných aktivitách.

Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Indikátory odpovídající fichi 5 – Nové příležitosti pro zemědělce se opět nepodařilo naplnit, přestože v rámci fiche byl jeden projekt realizován, kdy zemědělec diverzifikoval svoji činnost, ale ne do podoby, kdy by indikátory naplnil. Indikátory by také mohly potenciálně naplnit projekty z jiných fichí, např. při rekonstrukci Zemědělského muzea, kdy dochází k regeneraci brownfieldu, ale projekty byly svým zaměřením realizovány ve fichi 2.

Tabulka č. 7: Indikátory fiche 5

kritérium	Jednotka	Výchozí hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Diverzifikace činností nezemědělské povahy	Počet rekonstruovaných nevyužitých objektů (brownfield)	2	0
	Počet obnovených tradičních řemesel	1	0
	Počet obnovených tradičních služeb	0	0
	Počet obnovených tradičních produktů	1	0
	Počet realizovaných projektů s využitím obnovitelných zdrojů energie	0	0
	Počet nově vytvořených pracovních míst (ženy/muži)	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Fiche 6 – Kulturní dědictví venkova naplnila indikátory relativně v pořádku, v některých případech i překročily stanovený limit, a to při obnově a zhodnocení památkových budov. Naopak výrazné neodhadnutí naplnění bylo v indikátoru „počet zpracovaných studií“, kde nakonec rámci revitalizace kostela byly i vytvořeny studie na jeho celkovou revitalizaci a na obnovu místních varhan.

Tabulka č. 8: Indikátory fiche 6

kritérium	jednotka	Výchozí hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Ochrana a rozvoj kulturního dědictví	Počet obnovených a zhodnocených památkových budov	2	3
	Počet revitalizovaných historických parků, zahrad, alejí, skupin stromů i soliterních dřevin	0	0
Venkova	Počet restaurovaných /obnovených movitých předmětů kulturního dědictví venkova	2	1
	Počet pořízených muzejních exponátů	2	0
	Počet zpracovaných studií	0	2
	Počet nově vytvořených pracovních míst (ženy/muži)	0	0
	Počet nově vystavěných nebo obnovených budov a ploch pro realizaci výstavních expozic a muzeí	0	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

Podpora drobného podnikání, která byla realizována v rámci fiche 7, nakonec do značné míry předčila jejich očekávané naplnění. V rámci regionu se našly mikropodniky, které zrealizovaly přes MAS projekty a v rámci nich došlo i k zakoupení vybavení a strojů (jednalo se např. o zrekonstruované prostory v kovovýrobě a zakoupenou robotickou mechanizaci).

Tabulka č. 9: Indikátory fiche 7

kritérium	jednotka	Výchozí hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	Počet nově vzniklých živností či mikropodniků	1	0
	Počet zmodernizovaných mikropodniků	1	2
	Počet nově vytvořených pracovních míst (ženy/muži)	1	2
	Počet pořízených strojů, technologií a dalších zařízení sloužících k zakládání a rozvoji mikropodniků	2	2

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky

V rámci fiche 8 – Rozhledny a naučné stezky nebyl nakonec zrealizovaný žádný projekt, což v konečném důsledku znamená špatné zmapování absorpční kapacity v regionu, tzn., že v regionu nebyl předpoklad pro podání projektu.

Tabulka č. 10: Indikátory fiche 8

kritérium	jednotka	Výchozí hodnota v roce 2011	Výstupní hodnota v roce 2015
Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky	Počet nově vybudovaných či obnovených pěších, turistických, lyžařských či běžeckých tras	1	0
	Počet nově vzniklých nebo obnovených naučných stezek	1	0
	Počet nově vzniklého nebo obnoveného zázemí pro turisty (odpočinková místa, vyhlídky, úvaziště pro koně, mostků, lávek...)	1	0
	Počet nově vzniklých nebo zrekonstruovaných rozhleden	1	0
	Počet nově vytvořených pracovních míst (ženy/muži)	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

4.1.2.3 Celkové zhodnocení nastavení monitorovacích indikátorů

V rámci celkového vyhodnocení indikátorů by bylo vhodné vyjádřit jejich naplnění procentuálně, nicméně v situaci, kdy se mezi nimi vyskytují i indikátory, které mají nulovou výchozí i cílovou hodnotu, vyjádříme naplněnost indikátorů a jejich vhodnost pro Strategický plán LEADER MAS pomocí prostého počtu:

Tabulka č. 11: Shrnutí indikátorů

	Naplněný indikátor	Nenaplněný indikátor	Nulové indikátory	Překročený indikátor	Celkem indikátorů
fiche 1	3		3	3	9
fiche 2			2	2	4
fiche 3		3	2		5
fiche 4	2	1		1	4
fiche 5		6			6
fiche 6		2	2	3	7
fiche 7	1	1		2	4
fiche 8		5			5
Celkem	6	18	9	11	44

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů ex-post evaluace projektů MAS KJH, o.p.s.

Z celkového počtu čtyřiceti čtyř indikátorů poté můžeme vyloučit „nulové“ indikátory a zbyde třicet pět indikátorů, které jsou relevantní k porovnání, z nichž naplněno přesně je šest, jedenáct překročeno a osmnáct zcela nenaplněno. Celkově je tedy sedmnáct indikátorů naplněných a osmnáct nenaplněných, což je takřka poloviční úspěch. Nicméně je ale nutné přihlídnout k faktu, i že překročené indikátory ve své podstatě indikují špatně zmapovanou absorpční kapacitu regionu, ale pouze s tím rozdílem, že se hodnota překročila.

Doporučení, které si z předchozího nastavování hodnot indikátorů může MAS vyvodit, je především v opravdu detailním mapování regionu a jeho potřeb. Jinak nastavené výchozí ani výstupní hodnoty neodpovídají reálným potřebám. V navrhovaných doporučeních by se tak mělo objevit např. podrobné dotazníkové šetření v jednotlivých obcích MAS, ale především rozhovory se zástupci obcí, kteří mají přehled o dění ve svém území. Ti často návrhy organizací z obcí do MAS přinesou snadněji, než organizace samotné. Obecným doporučení by pak mělo být i to, aby MAS vybírala do svých strategií co nejméně z nutných indikátorů a to také jen ty, u nichž není složité je při vyhodnocení kvantifikovat, tj. aby na začátku při přiřazování indikátorů ke specifickým cílům SCLLD MAS taky brala v potaz možné zdroje informací pro vyhodnocení.

4.1.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2014–2020

Strategie pro další programové období se v MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s., začala tvořit již v roce 2012. Hned v počátcích bylo zřejmé, že tvorba tohoto dokumentu bude diametrálně odlišná od způsobu, kterým se tvořil Strategický plán LEADER v roce 2009. Bylo to způsobeno hned několika aspekty – jedním z nich byla profesionalizace týmu, který na strategii zpracoval, kdy se zásadně změnil vztah mezi zpracovateli a organizací – z původně dobrovolnické činnosti se stala práce za mzdu, navíc s vidinou zajištění si pracovní pozice i finančních prostředků do příštích let. Celkově se na zpracování strategie podíleli jako zaměstnanci MAS, tak externí konzultanti a členové některých povinných orgánů (předsedové správní a dozorčí rady a členové programového a výběrového výboru).

Tvorba strategie začala sestavením pracovního týmu, který nastavil harmonogram prací do dalšího roku. Je nutné zmínit, že na podzim roku 2012, kdy se strategie v místních akčních skupinách začaly tvořit, všichni ještě doufali v lepší načasování všech aspektů kolem spuštění operačních programů, než v předchozím programovém období. To se ale opět nepodařilo a ve finále se práce na strategiích a jednotlivé podmínky k nim zpozdily prakticky více než o dva roky⁶⁸, což pro MAS představuje obrovskou zátěž především v ohledu na udržení pracovního týmu, který by ve většině případů nebylo žádoucí ztratit.

MAS KJH, o.p.s., začala práce na strategii rozsáhlým dotazníkovým šetřením, které mělo především zmapovat vybavenost jednotlivých obcí. Dotazníky byly ale modifikovány i pro občany, neziskové a příspěvkové organizace a podnikatele v jednotlivých obcích MAS. Na dotazníkové šetření navázala analýza získaných dat, kdy získaná data posloužila jako základ pro veřejná projednávání prvních návrhů do strategie v jednotlivých obcích MAS. Součástí veřejných projednávání ve dvaceti dvou obcích MAS byl i sběr projektových záměrů. Na jedné straně se sbíraly i nehotové nápady, které by mohly být v obcích realizovány (někdy i nereálné), na druhé straně také již konkrétní projektové záměry, které byly v té době připravené. Byl to tedy první krok ke zmapování absorpční kapacity regionu.

⁶⁸ Na začátku února 2016 se například stále řešilo nastavení některých podmínek pro MAS, jako jsou možnosti „změkčení“ některých pravidel OP, kdy při stávajícím stavu nebude možné v praxi některá opatření vůbec přes MAS realizovat. Např. v IROP (konkrétně cyklo doprava, bezpečnost) není jasné, zda bude možné podpořit aktivity bez podmínek jako je audit bezpečnosti, četnost cyklistů a četnost spojů, které není možné v MAS naplnit – v případě povolení mantinelů by cyklotrasa mohla vést i úsekem, kde by nemusela splňovat intenzitu autodopravy, což by bylo vítané opatření.

Díky sběru projektových záměrů, který pokračoval průběhem všech prací na strategii, se začal plnit zásobník projektů.

Tvorba strategie pokračovala podle pokynů a manuálů, které měly MAS k dispozici, a nakonec byla vzhledem k celkovému posunu finalizace dokumentů posunuta až na začátek roku 2016. V té době už bylo možné pro dokončování použít i pokyny z jednotlivých ŘO, a to k nastavování indikátorů i jejich hodnot. Konkrétně to byl seznam indikátorů k IROP milníky a jeho aktualizace, pomůcka k nastavování indikátorů OPZ povinných k naplnění strategie CLLD a také Metodika pro tvorbu fichí v rámci PRV. Indikátory se k jednotlivým operačním programům musely definovat nejen v programovém rámci OP, ale poté i v samostatné příloze SCLLD s rozdělením pro jednotlivé specifické cíle strategie.

4.1.3.1 Nastavování indikátorů v IROP

Při tvorbě programového rámce IROP se MAS nakonec rozhodla otevřít co možná v největší šíři, a to především proto, že do rozdělení v IROP má největší finanční prostředky (cca 32 milionů), a také proto, že nemá s čerpáním z jiného operačního programu než z PRV. Z možností čerpání byly vyřazeny pouze dva specifické cíle, a to 2.3 – Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotnických služeb a péče o zdraví (v území MAS není potenciální žadatel), SC 3.1 – Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví (pouze pro památky UNESCO a památky na indikativním seznamu UNESCO) a SC 3.3 – Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje (na ty MAS vypisovala dotační možnosti v předchozím programovém období). Indikátory se tedy nastavovaly celkem pro pět specifických cílů.

V případě IROP měla MAS v pomůcce k nastavování indikátorů předem určené ty, které patří k vybranému specifickému cíli IROP a v něm také pro jednotlivé aktivity programu. Co se týká vstupních i cílových hodnot, tak u indikátorů výsledku musela MAS přebírat předem nadefinované hodnoty dané ŘO, indikátory výstupu pak MAS definovala samostatně, v případě MAS KJH, o.p.s., vždy s nulovou počáteční hodnotou. V rámci IROP jsou také u některých indikátorů povinné milníky, tzn. definování hodnoty, kterou MAS naplní na konci roku 2018 (vstupní hodnoty definovala MAS ke konci roku 2015 a celkové výstupní ke konci roku 2023).

Celková shrnující tabulka s popisem indikátorů, jejich přiřazením ke specifickým cílům strategie a jejich hodnotami je v příloze diplomové práce.

Specifický cíl 1.2 – Zvýšení udržitelných forem dopravy

Pro specifický cíl 1.2 – zvýšení udržitelných forem dopravy zvolila MAS celkem pět indikátorů, a to jeden výsledkový a čtyři výstupové.

Tabulka č. 12: Indikátory IROP 1

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
76310	Podíl cyklistiky na přepravních výsledcích	%	7	není	10
75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	0	není	5
76200	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	0	není	2
76100	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	0	není	2
76401	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	Parkovací místa	0	není	50

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Výsledkový indikátor 76310 má z ŘO orgánu nastavenou výstupní hodnotu 10 %. Zde můžeme jen polemizovat o tom, zda tato hodnota opravdu reálně odpovídá území MAS, když nastavení je pro všechny MAS stejné, a to bez ohledu na ráz krajiny, hustotu cyklostezek a cyklotras nebo celkové postavení a podporu cyklodopravy v území MAS. Např. v území MAS je poměrně rozsáhlá síť cyklostezek a místní komunikací a spojnic, které jsou k cyklodopravě využívány, ale jedná se především o turistickou cyklistiku, které jako taková nemá podíl na přepravních výsledcích. Navíc celé opatření MAS je koncipováno spíše na realizaci výstavby cyklostezek a cyklotras a jejich doprovodné infrastruktury, než na její výraznější zapojení do cyklodopravy. Naplnit a vyčíslovat tento

indikátor bude zřejmě při monitoringu pro MAS velmi obtížné, protože by to znamenalo sčítat osobokilometry v konkrétním území MAS, což není v silách MAS realizovat. Tento indikátor byl také mezi místními akčními skupinami velmi kritizován pro svoji neobjektivnost a složitou vyčíslitelnost. Z dotazů na ŘO IROP vyplývá, že pravděpodobně vyhodnocení toho to indikátoru bude probíhat plošně (zřejmější je to u SC IROP 1.3) s tím, že se bude vyhodnocovat až na republikové úrovni – což ale neřeší problém se závazáním MAS k určité cílové hodnotě. Zde lze jen očekávat, jak ŘO IROP přistoupí k vyhodnocení v rámci jednotlivých MAS.

Výstupové indikátory, resp. jejich konečné hodnoty, volila MAS s ohledem na znalost území a na dřívější mapování a všechny jsou zvolené reálně. Co se týká parkovacích míst po jízdě kola, jsou to jednotlivá místa daná velikostí stánek. O ty je území MAS velký zájem, především před veřejnými budovami, jako jsou obecní úřady, polikliniky nebo obchodní domy, protože v některých obcích toto zcela chybí. Délka nových nebo zrekonstruovaných cyklostezek, které se vybudují, je také reálná, ale bude hodně záležet na tom, jak bude poté možno v jednotlivých výzvách IROP upravovat pravidla (viz poznámka 63).

Celkově je na území MAS poptávka po projektech souvisejících s cyklodopravou a její doprovodnou infrastrukturou a MAS má i s podobnými projekty zkušenosti. Velkým projektem, který by v tomto ohledu mohl být realizován, je spojení Úpice – Havlovice – Babiččino údolí, které by vedlo mimo hlavní silnice (jak je tomu doposud) a spojilo by atraktivní turistickou lokalitu (v tomto případě by se na realizaci zřejmě musely podílet dvě MAS nebo dva subjekty, protože Babiččino údolí leží mimo území MAS KJH, o.p.s., v sousední MAS Mezi Úpou a Metují.

Pro tento specifický cíl IROP si vytvořila MAS v programovém rámci ještě druhé opatření, které je zaměřené na ostatní aktivity mimo cyklodopravu a k němu dva indikátory, jeden výstupu a jeden výsledku. Na výběr měla i environmentální indikátor „Počet osob přepravených veřejnou dopravou“, který ale v rámci zjednodušení administrativy ne zvolila.

Tabulka č. 13: Indikátory IROP 2

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	30	není	35
74001	Počet vytvořených parkovacích míst	km	0	není	15

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

První indikátor MAS opět přebírala z pokynů ŘO a MAS v něm vidí stejný problém jako výše uvedeným indikátorem s přebíranou hodnotou – jedná se o podíl veřejné osobní dopravy (hromadné dopravy), vyjádřené jako součet „silniční a železniční dopravy“ měřené v osobokilometrech na celkových výkonech v osobní (např. individuální) dopravě měřené v osobokilometrech⁶⁹. MAS se taky zavazuje zvýšit podíl veřejné osobní dopravy, přestože v aktuálních podmínkách to není reálné – v území MAS je výrazný problém s veřejnou dopravou – v území existují železniční tratě, ale v loňském roce došlo k výraznému snížení počtu zastávek v území MAS (vlaky pouze projíždějí). Co se týká veřejné autobusové dopravy, území je spoji propojeno, ale chybí spojení ve večerních hodinách, které by navazovalo na noční směny v zaměstnání – do většiny obcí se lidé bez auta po sedmé večer již nedostanou. Je zřejmé, že lidé pak využívají „spolujízdy“ a počet osobních aut s jedním člověkem se zmenší, ale zvýšit podíl veřejné dopravy na osobní není v území MAS KJH, o.p.s. reálné.

Indikátor 74001 bude zcela určitě naplněn, město Úpice má v plánu vybudovat parkovací plochy přilehlé k poliklinice a celkově v Úpici parkovací místa chybí, takže počet míst (15) je vyhovující a je možné, že indikátor bude na konce monitorovací období i překročen. MAS ale v rámci nastavování volí prozatím nižší hodnotu, jejíž změna (navýšení) bude možná v rámci evaluace strategie v roce 2018, kterou bude muset MAS uskutečnit.

⁶⁹ Národní síť Místních akčních skupin ČR, *Aktualizace indikátorů (leden 2016)* [online].

Specifický cíl 1.3 – Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof

V území MAS se takřka v každé obci nachází Jednotka sboru dobrovolných hasičů. Většina z nich je zařazená do JPO V, ale nachází se zde i celkem šest sborů zařazených do JPO II nebo III, které jsou prozatím v rámci tohoto specifického cíle definovány jako uznatelní žadatelé. Přesto MAS tento specifický cíl do opatření zařadila, protože očekává součinnost sborů z různých jednotek při možnosti předávání vybavení, např. předání starší techniky sboru JPO V a pořízení nové pro JPO III. Při nastavování hodnot je také nutné brát v potaz dokument „Zajištění odolnosti a vybavenosti základních složek IZS v území, s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a novým rizikům v období 2014–2020 ve vazbě na SC 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof“. V něm jsou definována ORP, jejichž správní území jsou dotčena zvýšenými riziky spojenými se změnou klimatu a haváriemi nebezpečných látek (území MAS spadá z 80 % do území ORP Trutnov, ze 17 % do ORP Dvůr králové nad Labem a 3 % do území ORP Vrchlabí). Pro celé území MAS to pak znamená dotčenost v tématech orkány a větrné smrště, sněhové srážky, masivní námrazy a havárie nebezpečných látek.

Tabulka č. 14: Indikátory IROP 3

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
57520	Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS	území	108	není	48
57501	Počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám IZS	objekty	0	1	3
57001	Počet nové techniky a věcných prostředků složek IZS	sety	0	není	2

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

MAS opět přebírala výsledkový indikátor od ŘO a ten vycházel z výše uvedeného dokumentu, kde se jich z celkového počtu 205 ORP v republice nachází celkem 108

v exponovaných oblastech. MAS mají pomoci snížit počet exponovaných míst o 44 %, což v rámci aktuálních podmínek nebude jednoduché. V MAS KJH, o.p.s., se to snad podaří díky široké síti jednotek SDH.

Stejně tak je to mu u dvou zbývajících indikátorů, kdy jeden se týká objektů sloužících složkám IZS a druhý jejich vybavení. V minulém programovém období byl o rekonstrukce nebo budování objektů pro JSDH velký zájem a otevřením tohoto SC IROP se plánuje uspokojit alespoň část poptávky.

Specifický cíl 2.1 – Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi

V rámci IROP bude MAS také podporovat investiční aktivity pro sociální inkluzi, jedná se především o výstavbu a rekonstrukce objektů a díky zvýšení počtu zázemí pak navýšení klientů sociálních služeb. MAS KJH, o.p.s., nemá příliš zkušeností s projekty, které jsou zaměřeny na sociální témata, ale vzhledem k tomu, že zde jedná až o druhotný efekt projektů, nastavila MAS indikátory v uvedené výši.

Tabulka č. 15: Indikátory IROP 4

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
55320	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení	Osoby/rok	15	není	25
55310	Nárůst kapacity sociálních bytů	Lůžka	0	není	4
67510	Kapacita služeb sociální péče	Klienti	0	není	20
55301	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	Bytové jednotky	0	1	4
55401	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	Zázemí	0	není	1
55402	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	Služby	0	není	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Indikátor 55320 se týká celého území MAS a vychází z celkového počtu sociálních lůžek, ze kterých se vypočítá tzv. obložnost lůžka, která vychází z obsazenosti lůžek během jednoho roku. Je totiž velmi pravděpodobné, že během programového období budou mít obce povinnost ve své obci zajišťovat sociální bydlení, resp. podílet se na bydlení těch, kteří dávají za bydlení 40 a více procent svého příjmu. MAS s tím to počítá i v rámci indikátoru k navýšení počtu bytů pro sociální bydlení, stejně tak jako s provázaným indikátorem 55310 pro zvýšení počtu lůžek v sociální bydlení.

V obcích MAS je zároveň poměrně velká poptávka po sociálních službách, kdy se obce snaží poskytnout, ve většině případů zvláště seniorům, odpovídající a kvalitní péči. V rámci těchto služeb MAS předpokládá v území navýšení počtu druhů sociálních služeb s tím, že pro ně bude vybudováno i odpovídající zázemí. Uvažovaným projektem je např. vytvoření zázemí pro sociální služby v jedné obci, ze které pak budou moci sociální pracovníci vyjíždět a zajišťovat služby ve větším okruhu.

Specifický cíl 2.2 – Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

Pro MAS není prioritou podpora podnikatelských aktivit v rámci sociálního podnikání, ale vzhledem k tomu, že chtěla pro žadatele otevřít všechny možnosti, zvolila MAS i tento SC IROP, kde nastavila nejnižší možné míry naplnění. Míru nezaměstnanosti a její snížení MAS přebírala z ŘO.

Tabulka č. 16: Indikátory IROP 5

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
10411	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	28,5	není	22
10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	0	není	1
10105	Počet nových podniků, které dostávají podporu	podniky	0	není	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Specifický cíl 2.4 – Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

O SC 2.4 očekává MAS velký zájem, a to především díky dobře nastavené spolupráci se školskými zařízeními, které mají o čerpání finančních prostředků zájem.

Tabulka č. 17: Indikátory IROP 6

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
50020	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	77,3	není	90,5
10000	Počet osob využívajících zařízení péče o děti do tří let	osoby	0	není	5
50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	5,4	není	5
50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	0	3	8
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	0	není	246

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Oba indikátory s podíly osob opět MAS přebírala; co se týká zařízení péče do tří let, tak v území MAS jsou školky, které běžně berou do péče děti mladší tří let, ale je to pouze na jejich vůli. Navíc v území oficiální zařízení pro tyto děti neexistuje a v okolí jsou jediné jesle v Trutnově. MAS by v tomto směru chtěla podpořit stávající školky tak, aby pro ně bylo jednodušší malé děti do péče přijmout, možností je i součinnost s projektem z OPZ, který uhradí pracovní sílu.

Indikátor 50001, který udává kapacitu zařízení je nahodnocení dle stávající kapacity území a průměrného počtu žáků ve třídě. V rámci tohoto SC se předpokládají aktivity např. na rozšíření kapacity, výstavbu, rekonstrukce škol, o což je standardně velký

zájem, školy musí na jedné straně splňovat normy, které na ně klade MŠMT, a pak také bránit se čím dál tím větší konkurenci mezi sebou.

V rámci tohoto opatření se také předpokládá návaznost na Místní akční plány, které jsou aktuálně tvořeny pro základní a mateřské školy – do nich musí školy zařadit své investiční plány a ty bude možno poté realizovat (na počátku tvorby byly informace zveřejňovány tak, že pokud školy své požadavky do MAP nezkomponují, nebudou je moci realizovat). Vzhledem k tomu, že v území MAS tvoří MAP samotná místní akční skupina, je toho spojení příhodné k tomu, aby všechny indikátory u tohoto SC byly naplněny.

4.1.3.2 Nastavování indikátorů v OPZ

Nastavování indikátorů pro Operační program Zaměstnanost probíhalo podle jiné metodiky než v IROP. ŘO stanovil závazný seznam indikátorů, z nich MAS měla vybrat vždy jeden výstupový a jeden výsledkový, ale zároveň všechny, které by se mohly opatření i pouze okrajově dotknout. To v praxi znamenalo zvýšení počtu indikátorů pro jednotlivá opatření.

V OPZ se také nedělily programové rámce dle specifických cílů operačního programu, ale podle samotného opatření strategie, v OPZ byly MAS vpuštěny do podpory jednoho SC, a to 2.3.1 – Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech a MAS KJH, o.p.s., z něj vytvořila pro SCLLD čtyři opatření – Sociální služby a sociální začleňování, Zaměstnanost, Sociální podnikání a Prorodinná opatření. Obecně jsou všechna opatření zaměřena na podporu lidských zdrojů, např. poradenství, sociální služby, podpora výstavby domů pro seniory nebo samostatného bydlení.

Celková shrnující tabulka s popisem indikátorů, jejich přiřazením ke specifickým cílům strategie a jejich hodnotami je v příloze diplomové práce.

Opatření SCLLD Sociální služby a sociální začleňování

Toto opatření je provázáno s opatřením na sociální inkluzi v IROP, a to s tím rozdílem, že by zde měly podpořeny především lidské zdroje v aktivitách terénních programů, osobní asistence a odlehčovacích služeb. V součinnosti s mateřskými školami očekává MAS naplnění indikátoru 50001, zároveň by to mělo pomoci i k naplnění indikátoru na projekty sociálních partnerů a projektů zaměřených na orgány veřejné správy. Je ale pravda, že

naplnění indikátorů u všech opatření v rámci OPZ bude spíše záviset na aktuální poptávce a na tom, jak se sejde s nabídkou. ŘO OPZ zatím u všech dokumentů zdůrazňuje, že jsou doporučující a že konkrétní podmínky budou upraveny až ve výzvě. To zatím nedává příliš široké pole v možnostech, které MAS může žadatelům nabídnout se 100% jistotou.

Tabulka č. 18: Indikátory OPZ I

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
67001	Kapacity podpořených služeb	místa	0	není	2
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	0	není	20
62200	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	projekty	0	není	2
62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	0	není	1
67010	Využívání podpořených služeb	osoby	0	není	10

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Opatření SCLLD Zaměstnanost

V opatření na podporu zaměstnanosti je předpokládána velká součinnost s Úřadem práce, kde jsou předjednané projekty na zaměstnání. Bude se jednat především o projekty obcí na zaměstnání osob na veřejně prospěšné práce, kde se letos výrazně změnila podmínky (ÚP Trutnov prozatím alokuje na rok 2016 10 milionů na VPP oproti loňským 44 milionům, navíc se osoby nebudou moci zaměstnávat opakovaně – obce by si tedy mohly žádat u MAS, protože většina osob, které by bylo možné v tomto opatření podpořit, do znevýhodněných skupin bude patřit).

Tabulka č. 19: Indikátory OPZ 2

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
62700	Účastníci zaměstnání po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	0	není	7
50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	0	není	3
10212	Počet podpořených již existujících sociálních podniků	organizace	0	není	2
62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	0	není	2

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Opatření SCLLD Sociální podnikání

Opatření je zaměřeno na podporu a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků, stejně tak jako poradenství, podpora zaměstnávání sociálně vyloučených osob, informační servis a také rozvoj inovativních a alternativních způsobů výroby a služeb.

I zde bude možná součinnost s Úřadem práce. MAS bude ale prioritně podporovat poskytovatele sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, a to především akreditované neziskové organizace a obce, protože v regionu není příliš pozitivně hodnoceno zapojení soukromých podnikatelských subjektů do sociálního podnikání.

Celkově ale MAS nastavila všechny indikátory na nejnižší možnou úroveň, protože i přes zmapování kapacity nemá území MAS s čerpáním z OPZ příliš velké zkušenosti.

Tabulka č. 20: Indikátory OPZ 3

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
10213	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	organizace	0	není	1
10211	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	organizace	0	není	1
50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	0	není	3
10212	Počet podpořených již existujících sociálních podniků	organizace	0	není	1
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikace nebo jsou zaměstnání, a to i OSVČ	osoby	0	není	2
62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	0	není	1
62700	Účastníci zaměstnání po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	0	není	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Opatření SCLLD Prorodinná opatření

Prorodinná opatření mají přiřazeno nejvíce indikátorů ze všech, a to proto, že se opatřením naplní více cílů SCLLD, a to Zvýšit kapacitu a počet předškolních zařízení, Udržet základní školství i v menších obcích, Zkvalitnit podmínky pro kulturní, sportovní a

spolkovou činnost a Vytvořit podmínky pro vznik nových pracovních míst a snížit celkovou nezaměstnanost. Všechny cíle by měly podpořit prorodinná opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni, především zvýšení možnosti zaměstnanosti osob pečujících o nezaopatřené děti.

Tabulka č. 21: Indikátory OPZ 4

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
50100	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení	0	není	1
50120	Počet osob využívajících zařízení péče o děti do tří let	osoby	0	není	3
50110	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	osoby	0	není	6
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	0	není	50
62200	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	projekty	0	není	2
50130	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	osoby	0	není	2
62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	0	není	3
62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	0	není	1

62700	Účastníci zaměstnání po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	0	není	1
--------------	--	-------	---	------	---

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

4.1.3.3 Nastavování indikátorů v PRV

Indikátory pro PRV byly pro MAS předem určené, a to pro každý článek určený k podpoře dva, ve většině případů jeden indikátor výsledku a jeden výstupu. V rámci PRV je také nutné sledovat vytvořená pracovní místa v každém článku a především místa vytvořená ve článku 19 – Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností. MAS tedy pouze nastavovala relevantní hodnoty, a to i s ohledem na to, že na každých 200 000 EUR, které jsou na MAS alokovány, musí MAS vytvořit jedno pracovní místo. V případě MAS KJH, o.p.s., které má prozatím alokováno cca 18 miliónů Kč, to znamená vytvoření tří celých pracovních úvazků.

Celková shrnující tabulka s popisem indikátorů, jejich přiřazením ke specifickým cílům strategie a jejich hodnotami je v příloze diplomové práce.

Článek 14 – Předávání znalostí a informační akce

Přes Článek 14 bude podporováno odborné vzdělávání a získávání dovedností pro osoby pracující v oblastech zemědělství, potravinářství a lesnictví, uživatele půdy a jiné hospodářské subjekty, jež jsou malými nebo středními podniky působícími ve venkovských oblastech.

Přestože v minulém období MAS podobné opatření naplnit nedokázala, v tomto období předpokládá zlepšení podmínek, a to především ve spolupráci s Hospodářskou komorou, která by mohla být potenciálním žadatelem. V tom případě by celkový konečný počet účastníků nebylo problémem naplnit.

Tabulka č. 22: Indikátory PRV 1

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
92301	Počet účastníků vzdělávání	osoby	0	10	30
T3	Celkový počet vyškolených účastníků podle čl. 14 nařízení EU č. 1305/2014 (vzdělávací akce)	osoby	0	10	30

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 17 a) – Investice do zemědělských podniků

Investice do zemědělských podniků znamená především hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě. U tohoto článku předpokládá MAS vytvoření místa s polovičním úvazkem, zájem je indikován především u zemědělských družstev a drobných zemědělců např. na rozšíření výroby. Tři finálně podpořené podniky jsou reálným odhadem absorpční kapacity území MAS.

Tabulka č. 23: Indikátory PRV 2

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	1	3
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	Počet míst	0	0	0,5

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 17 b) – Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Ve stejném článku bude podpořeno i zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, tj. především výstavba a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů atd. pro finalizaci produktů, a to vyjma produktů rybolovu. MAS zde bude dávat prostor především lokálním zemědělcům, kteří chtějí uvádět na trh tradiční produkty s vazbou na region a místo. Je možné, že v rámci evaluace bude změněna cílová hodnota, neboť území MAS prozatím nemá s regionálními produkty zkušenost, ani zde není registrované regionální značení.

Tabulka č. 24: Indikátory PRV 3

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	1	3
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	Počet míst	0	0	0,5

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 17 c) – Lesnická infrastruktura a Článek 17 c) – Zemědělská infrastruktura

Článek 17 se dále dělí na více opatření, a to i na lesnickou a zemědělskou infrastrukturu. Jedná se především o zlepšení kvality a zvýšení hustoty lesních nebo polních cest. V obou opatřeních se dá předpokládat velký zájem, především ze strany obcí, které hospodaří v lesích. Nezemědělská půda je v území MAS tvořena z 83 % lesy, ve kterých je nejen mnoho zaniklých cest, ale i spojnic a zkratk mezi obcemi. Investice se předpokládají i v oblasti souvisejícího technického zázemí. Jediné omezení, které bude mít vliv na polní cesty, je omezení realizace pouze na území, kde jsou dokončeny pozemkové úpravy, což je pouze ve čtyřech katastrech na celém území⁷⁰.

Tabulka č. 25: Indikátory PRV 4

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	1	3
94302	Celková délka lesních cest	km	0	0,4	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Tabulka č. 26: Indikátory PRV 5

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	1	3

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

⁷⁰ Ministerstvo zemědělství. *Pozemkové úpravy* [online].

Článek 17 c) – Pozemkové úpravy

Podobné omezení v rámci pozemkových úprav se dotkne i tohoto opatření, ovšem s tím rozdílem, že v rámci tohoto opatření bude možno realizovat schválené návrhy. To by mohlo obcím výrazně zjednodušit úpravy navržené Pozemkovým úřadem. PÚ také toto opatření připomínkoval a plánuje podpořit obce v podávání žádostí.

Tabulka č. 27: Indikátory PRV 6

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	1	3
94302	Celková délka cest zajišťující zpřístupnění pozemků, zvýšení prostupnosti krajiny a její diverzifikaci	km	0	0,3	0,7

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 19 b) – Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností

V rámci tohoto opatření je indikovaný velký zájem, protože opatření částečně nahradí Článek 20, který byl přes MAS podpořený v minulém programovém období jako podpora Občanské vybavenosti. Bude se jednat např. o podporu nezemědělské činnosti v oblastech: ubytování, stravování, pohostinství, administrativní a kancelářské činnosti, pořádání konferencí a hospodářských výstav, zpracovatelský průmysl nebo stavebnictví. Díky těmto možnostem bude MAS moci podpořit i jiné než nezemědělské subjekty a bude preferovat zejména projekty na zlepšení podmínek pro cestovní ruch, který MAS jinak podpořit nemůže. I proto MAS v tomto opatření předpokládá vytvoření dvou celých pracovních úvazků.

Tabulka č. 28: Indikátory PRV 7

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	5	10
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	Počet míst	0	1	2

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 24 a) – Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích

Projekty podpořené v rámci tohoto článku se budou zabývat především projekty na retenci vody, na protierozní opatření na drobných vodních tocích s tím omezením, že projekty musí být realizovány na pozemcích určených k funkci lesa. Vzhledem k tomu, že MAS má v území vysoký podíl lesních ploch, bude reálné opatření naplnit, přestože při sběru projektů zatím žádný avizovaný nebyl.

Tabulka č. 29: Indikátory PRV 8

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	1	2
93001	Celková plocha	ha	0	0,4	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 25 – Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin a Neproduktivní investice v lesích

Pro každou část toho článku měla MAS stanovený stejný typ indikátorů, pro každý ale zvolila jinou míru naplnění. Investice do melioračních opatření a zpevňujících dřevin.

V součinnosti s obcemi v území budou indikátory pravděpodobně naplněny, bude to ale záviset na jejich aktuálním lesním hospodářském plánu.

Tabulka č. 30: Indikátory PRV 9

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
92702	Počet podpořených operací	akce	0	1	2
93001	Celková plocha	ha	0	1	3

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Neproductivní investice v lesích jsou opatření, u kterého má MAS avizovaný zájem, jedná se především o realizaci projektů na značení a výstavbu stezek pro turisty, výstavbu herních a naučných prvků nebo prvků doprovodné infrastruktury, např. odpočinková místa, přístřešky a závory. V území MAS zcela určitě dojde k realizaci několika takových projektů, protože už se zde realizovaly projekty Lesy ČR, které podobná místa v některých lokalitách vybudovaly, ale někde stále chybí.

Tabulka č. 31: Indikátory PRV 10

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
92702	Počet podpořených operací	akce	0	2	6
93001	Celková plocha	ha	0	1	3

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 26 – Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh

Zde se jedná např. o investice do pořízení strojů a technologií určených pro hospodaření na lesních pozemcích. Největší investice se předpokládají do těžebních prostředků a do opětovného zalesňování pozemků.

Tabulka č. 32: Indikátory PRV 11

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	3	7
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	Počet míst	0	0	0,5

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 35 c) – Sdílení zařízení a zdrojů

V tomto opatření nastavila MAS nejnižší možnou míru naplnění, protože v území se pravděpodobně nenajde společný projekt. Jedná se např. o pořízení stroje pro dva spolupracující subjekty. Velký problém vidí MAS právě v nalezení kvalitních a spolehlivých partnerů v projektu.

Tabulka č. 33: Indikátory PRV 12

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	0	2
93102	Počet podpořených kooperačních činností	činnosti	0	0	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 35 d) – Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

I zde prozatím MAS nemá potenciální žadatele. Mohlo by se např. jednat o podporu „prodeje ze dvora“, organizovaný prodej tohoto typu prozatím v území MAS neexistuje. Indikátory jsou opět nastavené na nejnižší míru naplnění.

Tabulka č. 34: Indikátory PRV 13

kód NČI 2014+	název indikátoru	měrná jednotka	vstupní hodnota	milník	výstupní hodnota
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	Podniky/příjemci	0	0	2
93102	Počet podpořených kooperačních činností	činnosti	0	0	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentů v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS KJH, o.p.s.

Článek 44 – Činnosti spolupráce v rámci iniciativy Leader

MAS má pro realizaci projektů z PRV určený i Článek, přes který se budou realizovat tzv. Projekty spolupráce mezi MAS. V jeho případě nejsou indikátory stanovené a budou vyplývat až z konkrétních projektů.

4.1.3.4 Celkové zhodnocení nastavení monitorovacích indikátorů

V rámci aktuální znalosti svého území se MAS snažila nastavit monitorovací indikátory tak, aby odpovídaly realitě. Práci ale stěžuje zejména to, že např. v OPZ bylo třeba vybrat nejméně jeden indikátor výstupu a jeden indikátor výsledku a zároveň všechny relevantní k danému opatření. To znamenalo nárůst počtu indikátorů do té míry, že není jistota 100% naplnění. Pro MAS znamenalo nastavování indikátorů v OPZ v této oblasti nejsložitější proces. K Programu rozvoje venkova byly indikátory předdefinovány a MAS pouze určovala výchozí a konečné hodnoty. To bylo v rámci nastavování indikátorů asi nejjednodušší – indikátory byly nastavené a zároveň MAS už zkušenosti z PRV má, stejně jako znalost projektů z této oblasti.

Problematika Integrovaného regionálního operačního programu byla v některých ohledech jednodušší než OPZ. MAS měla dané indikátory k jednotlivým specifickým cílům IROP a k jednotlivým aktivitám, ale musela některé indikátory beze změn přebrat i s hodnotami nastavenými řídicím orgánem.

5 Závěr

Pokud se vrátíme do programového období 2007–2013 a pokusíme se naplněním nebo nenaplněním indikátorů zhodnotit dopad dotačního programu LEADER v území MAS, tak celkově lze hodnotit dopad MAS zcela určitě kladně. Což ale otázka obecného přínosu do regionu. V rámci indikátorů už bychom dopad MAS tak kladně hodnotit nemohli, jelikož z analýzy vyplynulo, že osmnáct indikátorů z celkového počtu třiceti pěti nulových se naplnit nepodařilo.

Nenaplnění indikátorů v minulém období má minimálně dva důvody. Prvním z nich je počáteční neorganizovaná tvorba strategie, která byla tvořena dobrovolníky a „nezaměstnanci“ MAS, kteří v té chvíli na strategii neměli vlastní zájem. Druhým důvodem jsou pak volně nastavená pravidla ze strany Ministerstva zemědělství, které bylo k tvorbě strategie, resp. nastavování indikátorů celkově benevolentní. Pro MAS KJH, o.p.s., to znamenalo nastavení indikátorů a jejich hodnot tak, jak tvůrci SPL odhadovali a ne z reálné potřeby regionu. V rámci evaluace SPL v roce 2011 sice MAS indikátory upravila, ale v konečném důsledku je zřejmé, že ne úplně vhodně. Odlišnost některých indikátorů vyplynula z přidání tří fichí do oblastí podpory, ale i v ostatních fichích MAS indikátory nezredukovala, naopak některé přidala. Navíc ponechala i indikátory s nulovými počátečními i koncovými hodnotami, které při závěrečném vyhodnocení nelze řádně kvantifikovat.

V rámci nastavování indikátorů v aktuálním programovém období se MAS potýkala hned s několika problémy. Prvním byla různorodost nařízení operačních programů k nastavování indikátorů, a to co se týká počtu, druhu i nastavení hodnot. Vzhledem k tomu, že MAS má zkušenost pouze s projekty z Programu rozvoje venkova, musela u ostatních operačních programů vycházet především ze znalosti regionu a také ze zásobníku projektů, na kterém MAS pracovala v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Pro Operační program Zaměstnanost nastavila MAS celkem dvacet pět indikátorů, které se opakují napříč opatřeními MAS a je pravděpodobné, že pokud to bude možné, tak MAS bude při evaluaci některé z nich měnit, protože pouze zájem žadatelů ukáže to, jak bude organizace schopna indikátory naplnit.

Co se týká Integrovaného regionálního operačního programu, tak MAS sice měla z ŘO seznam dotčených indikátorů, ale práci stěžovalo to, že MAS musela u indikátorů

výsledku přebírat jejich hodnotu z pokynu ŘO. V celkovém vyhodnocení to pak bude velmi složité, protože zjistit pro území MAS např. podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě by znamenalo rozsáhlé šetření v území. Tyto indikátory se budou zřejmě vyhodnocovat na republikové úrovni.

Program rozvoje venkova byl pro MAS asi nejjednodušší, co se nastavování hodnot týká, a to vzhledem k tomu, že MAS s podobnými projekty již měla zkušenosti. Jedinou nevýhodou může být povinnost sledovat vytvořená pracovní místa v rámci MAS, která je MAS povinna vytvořit na každých alokovaných 200 000 EUR. Vytváření pracovních bylo problematické již v předchozím programovém období, kdy se ale žadatelé obávali především udržitelnosti místa v době vázanosti projektu na účel a jeho zafinancování. MAS má aktuálně vytvořit dvě celá pracovní místa, což bude do jisté míry problematické. Pomoci tomu ale může plánovaná provázanost podpor z operačních programů a Operačního programu Zaměstnanost.

Tím nejhlavnějším doporučením pro činnost MAS ale bude opravdu detailní animace a mapování regionu a jeho potřeb. To by mohlo probíhat například prostřednictvím dotazníkového šetření nebo pravidelným setkáváním s aktéry v regionu. MAS taková setkání pořádá, a to jednou ročně pro zástupce svých zakladatelů (starostové obcí) a pro své partnery v rámci Venkovské konference a dvakrát za rok se koná sněm MAS. MAS by do programů těchto setkání mohla zařadit i neformální sběr projektových záměrů. Obecně by si MAS také (pokud jí to podmínky dovolí) měla do strategií volit pouze indikátory, které bude moci snadno kvantifikovat a určit jejich naplnění s ohledem na zdroje informací, ze kterých bude moci poté čerpat, např. zmiňované osobokilometry veřejné osobní dopravy.

Celkově lze ale říci, že i pokud MAS splní všechny požadavky na znalost regionu, může se stát, že monitorovací indikátory stejně nebude moci naplnit. Překážkou tomu mohou být některá omezení ze strany Řídících orgánů, např. podmínky jednotlivých dotačních programů, které v konečném důsledku budou omezující tak, že se v území MAS nenajde vhodný žadatel.

6 Seznam zkratk, obrázků, grafů a tabulek

6.1 Seznam zkratk

Zkratka	vysvětlení
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
CR	cestovní ruch
ČOV	čistírna odpadní vod
ČR	Česká republika
DSO	dobrovolný svazek obcí
ENVI indikátor	environmentální indikátor
EPŽ	Evidence přijatých žádostí
EU	Evropská unie
EUR	Euro
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISZ	Integrovaný záchranný systém
JPO	jednotka požární ochrany
LAG	místní akční skupina
LEADER	Liason Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale, (propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku)
LGD	místní akční skupina
MAP	místní akční plán
MAS	místní akční skupina
MAS KJH, o.p.s.	Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s.
MMR NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci
MS 2014+	Monitorovací systém 2014+
MŠMT	Ministerstvo pro místní rozvoj
MZE	Ministerstvo zemědělství
NČI 2014 +	Národní číselník indikátorů 2014 +
NOK	Národní orgán pro koordinaci
OP	operační program

OP RVMZ	Operační program pro rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
ORP	obec s rozšířenou působností
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PRV	Program rozvoje venkova
PÚ	Pozemkový úřad
RO SZIF	Regionální odbor Státního zemědělského intervenčního fondu
ŘO	řídící orgán
SAPARD	Special Accesion Programme for Agriculture and Rural Development - Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova
SC	specifický cíl
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SPL	Strategický plán LEADER
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
ÚP	Úřad práce
VPP	veřejně prospěšné práce
z.s.	zapsaný spolek

6.2 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Mapa MAS KJH, o.p.s.	42
Obrázek č. 2: Priority MAS KJH, o.p.s. je jejího Strategického plánu LEADER.....	44

6.3 Seznam grafů

Graf č. 1: Podpořené projekty v rámci jednotlivých fichí	45
Graf č. 2: Částky za proplacené projekty v rámci fiche.....	46

6.4 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Projektový cyklus	17
Tabulka č. 2: Indikátory v OPZ	35
Tabulka č. 3: Indikátory pro Program rozvoje venkova	39
Tabulka č. 4: Indikátory fiche 1	48
Tabulka č. 5: Indikátory fiche 2	50
Tabulka č. 6: Indikátory fiche 3	51
Tabulka č. 7: Indikátory fiche 4	52
Tabulka č. 7: Indikátory fiche 5	53
Tabulka č. 8: Indikátory fiche 6	54
Tabulka č. 9: Indikátory fiche 7	55
Tabulka č. 10: Indikátory fiche 8	56
Tabulka č. 11: Shrnutí indikátorů	57
Tabulka č. 12: Indikátory IROP 1	60
Tabulka č. 13: Indikátory IROP 2	62
Tabulka č. 14: Indikátory IROP 3	63
Tabulka č. 15: Indikátory IROP 4	64
Tabulka č. 16: Indikátory IROP 5	65
Tabulka č. 17: Indikátory IROP 6	66
Tabulka č. 18: Indikátory OPZ 1	68
Tabulka č. 19: Indikátory OPZ 2	69
Tabulka č. 20: Indikátory OPZ 3	70
Tabulka č. 21: Indikátory OPZ 4	71
Tabulka č. 22: Indikátory PRV 1	73
Tabulka č. 23: Indikátory PRV 2	73
Tabulka č. 24: Indikátory PRV 3	74
Tabulka č. 25: Indikátory PRV 4	75
Tabulka č. 26: Indikátory PRV 5	75
Tabulka č. 27: Indikátory PRV 6	76
Tabulka č. 28: Indikátory PRV 7	77
Tabulka č. 29: Indikátory PRV 8	77
Tabulka č. 30: Indikátory PRV 9	78

Tabulka č. 31: Indikátory PRV 10	78
Tabulka č. 32: Indikátory PRV 11	79
Tabulka č. 33: Indikátory PRV 12	80
Tabulka č. 34: Indikátory PRV 13	80

7 Seznam použitých informačních zdrojů

7.1 Knižní publikace

ČEPELKA, O. *Místní akční skupiny v ČR v roce pět*. Liberec: Tima Liberec, s. r. o., 2008.

IDZIAK W. *O obnově venkova*. Obec Holovousy, 2010.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ – Národní orgán pro koordinaci, „*Role evaluace při přípravě a realizaci programového období 2014–2020*“ – *Doporučení pro nastavení indikátorů*. Podklad pro seminář, 2012.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, *Příloha X – Osnova Strategického plánu Leader*. 2007.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Příručka programu LEADER*. 2009.

PELC P., HAVRÁNEK, T., LEHMANOVÁ, A., MARTÍNEK, J. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice – Zpráva z výzkumného projektu, 2007–2008*. 1. vyd. Plzeň: CpKP západní Čechy, 2008. 86 s. ISBN 978-80-86902-74-6.

SUŠANKA P. a kol. *LEADER – budoucnost venkova* (brožura k projektu „Hovořme s venkovskými lidmi“) 2009.

7.2 Bakalářské práce, Diplomové práce a Závěrečné práce kurzu Celoživotního vzdělávání

VALDOVÁ Kateřina. *Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s. – vznik, činnost, přínos a význam v regionu*, Opava, 2014 (Závěrečná práce kurzu CŽV). Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik.

7.3 Dokumenty publikované na internetu

CENTRUM EVROPSKÉHO PROJEKTOVÁNÍ, *Výstupy projektu, indikátory, aktivity – seminář PAAK – Řízení projektů*. [online]. c2014 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: http://paak.cep-rra.cz/files/seminare/rizeni-projektu/03_vystupy-projektu,indikatory,aktivity.pdf.

CZECHTOURISM, *Mapy turistických regionů a oblastí*. [online]. c2006 [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/regiony/mapa-turistickych-regionu-a-oblasti/>.

ČESKÁ TELEVIZE, *Místní akční skupiny rozdělují peníze z EU*. [online]. c2012 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1140698-mistni-akcni-skupiny-rozdeluji-penize-z-eu>.

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR, *Informace pro místní akční skupiny*. [online]. c2015 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/informace-pro-mistni-akcni-skupiny>.

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR, *Obecná část pravidel pro žadatele a příjemce (verze 3)*. [online]. c2015 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/9002/>.

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR, *Pravidla a specifická kritéria výběru MAS podpoře z 2.3 OPZ – přehled MAS*. [online]. c2015 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/9209/>.

FÍŠER, Pavel, *Místní akční skupiny (MAS) v České republice – příklad Jihomoravského kraje*. [online]. c2008 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2008/2008-03/07_mistni.pdf.

- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, *METODIKA pro tvorbu Fichí místními akčními skupinami do Programového rámce Programu rozvoje venkova, který je součástí Strategie komunitně vedeného místního rozvoje*. [online]. c2015 [cit. 2015-12-02]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/424363/Methodika_pro_tvorbu_Fichi.pdf.
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, *Pozemkové úpravy*. [online]. c2015 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/>.
- MAS KRÁLOVSTVÍ – JESTŘEBÍ HORY, O.P.S., *Mapa MAS KJH, o.p.s.* [online]. c2013 [cit. 2015-12-02]. Dostupné z: <http://kjh.cz/mas.php>.
- MAS KRÁLOVSTVÍ – JESTŘEBÍ HORY, O.P.S., *Strategický plán LEADER*. [online]. c2011 [cit. 2015-12-02]. Dostupné z: http://kjh.cz/dokumenty/osnova_strategickeho_planu_leader2011.pdf.
- MAS SPOLEČNÁ CIDLINA, *Strategický plán LEADER 2009–2013 „Nejen společná řeka“*. [online]. c2011 [cit. 2015-12-02]. Dostupné z: <http://www.spolecnacidlina.cz/file.php?nid=6571&oid=4183943>.
- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Aktivity podporované v rámci Operačního programu Zaměstnanost 2014–2020*. [online]. c2014 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/07/Informace-%C4%8D.-2-podporovan%C3%A9-aktivity-ve-2.3-OPZ-_17.7.2015.pdf.
- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *IROP: Aktualizace indikátorů (leden 2016)*. [online]. c2014 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/irop/>.
- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Databáze MAS*. [online]. c2014 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: <http://database.nsmascr.cz/>.
- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Kontakty*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: <http://old.nsmascr.cz/index.php?id=kontakty.html>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Kulatý stůl k tématu „Operační programy pro programové období 2014–2020“*. [online]. c2015 [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/06/Z%C3%A1pis_kulat%C3%BD-st%C5%AFI_EU-fondy.pdf.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Implementace komunitně vedeného místního rozvoje metodou Leader*. [online]. c2014 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2013/05/p%C5%99%C3%ADloha-%C4%8D.-1.pdf>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Informace ŘO OPZ pro MAS č. 3*. [online]. c2014 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/08/Informace-%C4%8D.-3_Doporu%C4%8Den%C3%AD-k-tvorb%C4%9B-Strategi%C3%AD-CLLD.pdf.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Informace ŘO OPZ pro MAS č. 4*. [online]. c2014 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/12/Informace-%C4%8D.-4-%C5%98O-OPZ.pdf>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Manuál tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/07/SCLLD-10112014_mmr.pdf.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *IROP: Milníky k operačním programům*. [online]. c2014 [cit. 2016-01-17]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/irop/>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Místní akční skupiny v období 2014–2020*. [online]. c2014 [cit. 2016-01-16]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/tiskove-zpravy/2014/mistni-akcni-skupiny-v-obdobi-2014-2020/>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Současnost a budoucnost venkova, (brožura k projektu OPTP „Projekt na podpůrné aktivity pro vznik Strategii komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS v rámci ČR“)*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2014/09/brozura-CLLD_8_2014.pdf.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Standardizace: První milník byl místními akčními skupinami pokořen*. [online]. c2015 [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/tiskove-zpravy/2015/standardizace-prvni-milnik-byl-mistnimi-akcnimi-skupinami-pokoren/>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Uplatňování principu LEADER v Královéhradeckém kraji*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-16]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/06/UPLATNOVANI-PRINCIPU-LEADER-V-KRALOVEHRADECKEM-KRAJI.pdf>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Zápis ze 39. jednání Výboru NS MAS ČR*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2012/10/zapis_vybor_16_10_2012.pdf.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Zápis ze 42. jednání Výboru NS MAS ČR*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2013/02/z%C3%A1pis_15_1_2013.pdf.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Zápis ze 46. jednání Výboru NS MAS ČR*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2013/05/z%C3%A1pis_17_5_2013.pdf.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, Z.S., *Zápis ze 48. jednání Výboru NS MAS ČR*. [online]. c2014 [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: http://nsmascr.cz/content/uploads/2013/08/zapis_9_7_2013_v2.pdf.

REGIONÁLNÍ RADA NUTS II SEVEROVÝCHOD, *Příručka pro žadatele a příjemce ROP SV. Verze č. 6.0. Příloha č. 6. Indikátory a jejich kvantifikace*. [online]. c2009 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <http://www.rada-severovychod.cz/vyzvy-a-dokumenty/prilohy-ppzp-verze-6-0?highlightWords=Indik%C3%A1tory+jejich+kvantifikace>.

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND, *PRAVIDLA, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013*. [online]. c2013 [cit. 2015-12-04]. Dostupné z: http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefard%2Fosa4%2F1%2F11%2F1352119445830.pdf.

STRUKTURÁLNÍ FONDY, *Aktualizovaná Obecná pravidla pro žadatele a příjemce IROP zveřejněna*. [online]. c2013 [cit. 2015-12-04]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Novinky/Revidovana-Obecna-pravidla-pro-zadatele-a-prijemce-zverejnena>.

STRUKTURÁLNÍ FONDY, *Dokončení optimalizace Národního číselníku indikátorů – III. etapová zpráva*. [online]. c2015 [cit. 2015-12-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d7211e8c-72a4-4031-a2ff-d2c2586c7822/Dokonceni-optimalizace-NCI_Etapova_zprava_III.pdf?ext=.pdf.

STRUKTURÁLNÍ FONDY, *Dokončení optimalizace NČI*. [online]. c2009 [cit. 2016-01-05]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/0bc3f400-51b4-4320-a43f-2653d13ceee8/Dokonceni-optimalizace-NCI_zprava-pro-verejnost.pdf?ext=.pdf.

STRUKTURÁLNÍ FONDY, *Integrovaný regionální operační program*. [online]. c2015 [cit. 2016-01-05]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/12957ad9-bcac-4ad3-b45d-b46cd68ed5a0/Obecna-pravidla-IROP_vydani-1-2_02112015_final.pdf?ext=.pdf.

STRUKTURÁLNÍ FONDY, *Metodický pokyn NOK Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2014*. [online]. c2013 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e734008b-1b39-46a4-9f88-d2b75d740030/MP-Indikatoru-2014-2020_v1-0_2013-08-09.pdf.

STRUKTURÁLNÍ FONDY, *Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020*. [online]. c2014 [cit. 2016-01-05]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/588f5921-f108-48d1-9135-190bea15b8fe/Metodicky-pokyn-pro-vyuziti-integrovanych-nastroju-v-programovem-obdobi-2014-202-verze-2.pdf?ext=.pdf>.

STRUKTURÁLNÍ FONDY, *SAPARD*. [online]. c2013 [cit. 2016-01-05]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Historie-regionalni-politiky-EU-v-Ceske-republice/Predvstupni-nastroje/SAPARD>.

7.4 Ostatní

Osobní konzultace s MAS v rámci setkání Krajského sdružení Národní sítě MAS, 10. 12. 2015, Náchod.

Osobní konzultace v kanceláři MAS KJH, o.p.s. s Mgr. Janem Balcarem, Ph.D., 20. 7. 2015, Úpice.

8 Přílohy

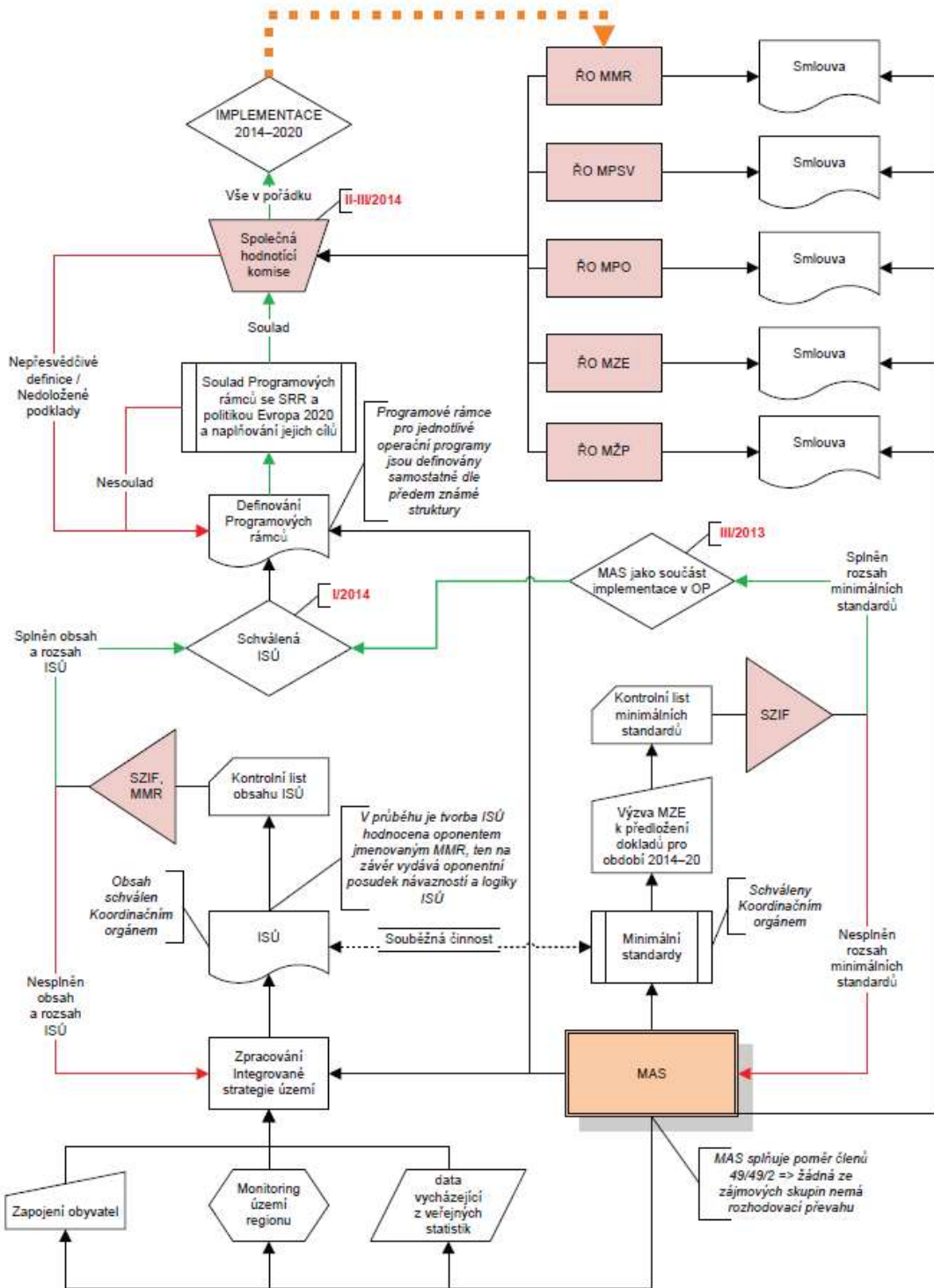
Příloha I: Implementace komunitně vedeného místního rozvoje metodou LEADER

Příloha II: Indikátory k IROP

Příloha III: Indikátory k OPZ

Příloha IV: Indikátory k PRV

Příloha I: Implementace komunitně vedeného místního rozvoje metodou LEADER

Zdroj: Národní síť Místních akčních skupin ČR, Implementace komunitně vedeného místního rozvoje metodou Leader

Příloha II: Indikátory k IROP

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Specifický cíl OP/ operace PRV	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů		
			Kód NČI 2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Mílník 31. 12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)
2.1 Zvýšit kapacitu a počet předškolních zařízení 2.2 Udržet základní školství i v menších obcích	Infrastruktura vzdělávání	2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	50120	Počet osob využívajících zařízení péče o děti do 3 let	osoby	výsledek	0	5	není
			50020	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	výsledek	77,3	90,5	není
			50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	výsledek	5,4	5	není
			50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	výstup	0	8	3
			50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby	výstup	0	246	není
2.3 Zabezpečit dostatečnou kapacitu služeb sociální péče a podpořit služby sociální prevence a sociálního poradenství	Zvýšení kapacity a kvality sociálních služeb	2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi	55320	Průměrný počet osob využívajících sociální bydlení	osoby/rok	výsledek	15	25	není
			55310	Nárůst kapacity sociálních bytů	lůžka	výsledek	0	4	není
			67510	Kapacita služeb a sociální práce	klienti	výsledek	0	20	není
			55301	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	bytové jednotky	výstup	0	4	1
			55401	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	výstup	0	1	není
			55402	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	služby	výstup	0	1	není

2.6 Zajistit bezpečný život obyvatel s ohledem na snížení rizik v oblasti nebezpečných společenských jevů	Ochrana životů, zdraví a majetku	1.3. Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof	57520	Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek	území	výsledek	108	48	není
			57501	Počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám ISZ	objekty	výstup	0	3	1
			57001	Počet nové techniky a věcných prostředků složek ISZ	sety	výstup	0	2	není
3.1 Zlepšit stav dopravní infrastruktury	Bezpečnost dopravy	1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	76310	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	výsledek	7	10	není
			75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	výstup	0	5	není
			76200	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0	2	není
			76100	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0	2	není
			76401	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místa	výstup	0	50	není
3.2 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	Udržitelná doprava	1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30	35	není
			74001	Počet vytvořených parkovacích míst	parkovací místa	výstup	0	15	není
5.1 Vytvořit podmínky pro vznik nových pracovních míst a snížit celkovou nezaměstnanost 5.2 Zlepšit podmínky pro rozvoj podnikatelských subjektů v regionu	Infrastruktura pro sociální podnikání	2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání	10411	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	výsledek	28,5	22	není
			10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0	1	0
			10105	Počet nových podniků, které dostávají podporu	podniky	výstup	0	1	není

Zdroj: vlastní zpracování dle materiálů Národní sítě MAS ČR, z.s.

Příloha III: Indikátory k OPZ

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů	
		Kód NČI 2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
2.1 Zvýšit kapacitu a počet předškolních zařízení	Prorodinná opatření	50100	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení	výstup	0	1
		50120	Počet osob využívajících zařízení péče o děti do 3 let	osoby	výsledek	0	3
		50110	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	osoby	výsledek	0	3
2.2 Udržet základní školství i v menších obcích	Prorodinná opatření	50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby	výstup	0	50
		62200	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	projekty	výstup	0	2
		50110	Počet osob využívajících zařízení péče o děti do 3 let	osoby	výsledek	0	3
2.3 Zabezpečit dostatečnou kapacitu služeb sociální péče a podpořit služby sociální prevence a sociálního poradenství	Sociální služby a sociální začleňování	67001	Kapacita podpořených služeb	místa	výstup	0	2
		50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby	výstup	0	20
		67010	Využívání podpořených služeb	osoby	výsledek	0	5
	Zaměstnanost	62700	Účastníci zaměstnání po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	výsledek	0	2
		50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	výstup	0	1
		10212	Počet podpořených již existujících sociálních podniků	organizace	výstup	0	2
	Sociální podnikání	10213	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	organizace	výstup	0	1
		10211	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	organizace	výsledek	0	1
		50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	výstup	0	2
2.4 Zkvalitnit podmínky pro kulturní, sportovní a spolkovou činnost	Prorodinná opatření	50130	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	osoby	výsledek	0	2
		62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	výstup	0	2

2.6 Zajistit bezpečný život obyvatel na venkově s ohledem na snížení rizik v oblasti nebezpečných společenských jevů	Sociální služby a sociální začleňování	62200	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	projekty	výstup	0	2
		62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	výstup	0	1
		67010	Využívání podpořených služeb	osoby	výsledek	0	10
5.1 Vytvořit podmínky pro vznik nových pracovních míst a snížit celkovou nezaměstnanost	Zaměstnanost	50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	výstup	0	2
		62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	výstup	0	2
		62700	Účastníci zaměstnání po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	výsledek	0	2
	Sociální podnikání	10212	Počet podpořených již existujících sociálních podniků	organizace	výstup	0	1
		62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikace nebo jsou zaměstnání, a to i OSVČ	osoby	výsledek	0	2
	Prorodinná opatření	50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	výstup	0	1
		62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	výstup	0	1
62700		Účastníci zaměstnání po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	výsledek	0	1	
5.2 Zlepšit podmínky pro rozvoj podnikatelských subjektů v regionu	Sociální podnikání	50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	výstup	0	1
		62000	Počet projektů, které zcela nebo z části provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	výstup	0	1
		62700	Účastníci zaměstnání po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	výsledek	0	1

Zdroj: vlastní zpracování dle materiálů Národní sítě MAS ČR, z.s.

Příloha IV: Indikátory k PRV

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů		
		Kód NČI 2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Mílník 31. 12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)
1.1 Zlepšit infrastrukturu cestovního ruchu	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	5	10
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	1	2
	Neproductivní investice v lesích	92702	Počet podpořených operací (akcí)	počet operací (akcí)	výstup	0	2	6
		93001	Celková plocha	ha	výstup	0	1	3
1.3 Zvýšit konkurenceschopnost regionálních produktů cestovního ruchu	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	5	10
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	1	2
2.4 Zkvalitnit podmínky pro kulturní, sportovní a spolkovou činnost	Neproductivní investice v lesích	92702	Počet podpořených operací (akcí)	počet operací (akcí)	výstup	0	2	6
		93001	Celková plocha	ha	výstup	0	1	3
4.1 Podpořit obnovu a zlepšování stavu krajiny	Předávání znalostí a informační akce	92301	Počet účastníků vzdělávání	osoby	výstup	0	30	10
		T3	Celkový počet vyškolených účastníků podle čl. 14 nařízení EU č. 1305/2013 (vzdělávací akce)	osoby	výsledek	0	30	10
	Lesnická infrastruktura	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	3
		94302	Celková délka lesních cest	km	výsledek	0	0,4	1

4.1 Podpořit obnovu a zlepšování stavu krajiny	Zemědělská infrastruktura	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	2
	Pozemkové úpravy	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	2
		94301	Celková délka cest zajišťujících zpřístupnění pozemků, zvýšení propustnosti krajiny a její diverzifikaci	km	výsledek	0	0,3	0,7
	Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	2
		93001	Celková plocha	ha	výstup	0	0,4	1
	Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	92702	Počet podpořených operací (akcí)	počet operací (akcí)	výstup	0	1	2
		93001	Celková plocha	ha	výstup	0	1	3
	Neproduktivní investice v lesích	92702	Počet podpořených operací (akcí)	počet operací (akcí)	výstup	0	2	6
		93001	Celková plocha	ha	výstup	0	1	3
	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	3	7
94800		Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	0	0,5	
4.3 Zkvalitnit a zefektivnit systém nakládání s odpady	Předávání znalostí a informační akce	92301	Počet účastníků vzdělávání	osoby	výstup	0	30	10
		T3	Celkový počet vyškolených účastníků podle čl. 14 nařízení EU č. 1305/2013 (vzdělávací akce)	osoby	výsledek	0	30	10
4.4 Podpořit ekologické způsoby hospodaření	Investice do zemědělských podniků	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	3
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	0	0,5

4.4 Podpořit ekologické způsoby hospodaření	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	93701	Počet podpořených podniků/ příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	3
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	0	0,5
	Lesnická infrastruktura	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	3
		94302	Celková délka lesních cest	km	výsledek	0	0,4	1
	Zemědělská infrastruktura	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	2
	Pozemkové úpravy	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	2
94301		Celková délka cest zajišťujících zpřístupnění pozemků, zvýšení propustnosti krajiny a její diverzifikaci	km	výsledek	0	0,3	0,7	
5.2 Zlepšit podmínky pro rozvoj podnikatelských subjektů v regionu	Předávání znalostí a informační akce	92301	Počet účastníků vzdělávání	osoby	výstup	0	30	10
		T3	Celkový počet vyškolených účastníků podle čl. 14 nařízení EU č. 1305/2013 (vzdělávací akce)	osoby	výsledek	0	30	10
	Incestice do zemědělských podniků	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	3
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	0	0,5

5.2 Zlepšit podmínky pro rozvoj podnikatelských subjektů v regionu	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	1	3
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	0	0,5
	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	5	10
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	1	2
	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	3	7
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	počet podniků/ příjemců	výsledek	0	0	0,5
	Sdílení zařízení a zdrojů	93102	Počet podpořených kooperačních činností	počet podniků/ příjemců	výstup	0	0	1
		93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	0	2
	Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů	93102	Počet podpořených kooperačních činností	počet činností	výstup	0	0	1
		93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet podniků/ příjemců	výstup	0	0	2
	Spolupráce MAS	92501	Celkové veřejné výdaje	eur	výstup	0		Hodnoty budou dodány po elektronickém vygenerování žádosti

Zdroj: vlastní zpracování dle materiálů Národní sítě MAS ČR, z.s.